Q. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

DE FOETU XLVI. ANNORUM,

QUAM

TRINUNO ADJUVANTE,

T GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ INDULTU,

MODERATORE

IRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLENTIS-SIMO atq; EXPERIENTISSIMO

DOMINO

RUDOLPHO JACOBO CAMERARIO,

hiloſoph. & Med. Doct. Ejusdemque Facultatis Profeſſ. Publ. Ord.
Famigeratiſſimo,

DN. PATRONO, PROMOTORE AC PRÆCEPTORE SUMME DEVENERANDO,

PRO LICENTIA,

SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES,

ET PRIVILEGIA DOCTORALIA

RITE CAPESSENDI,

Publicæ Ventilationi ſubmittit

AUTHOR

EORGIUS FRIDERICUS ORTH, Ratisp.

Ad D. XXVIII. JUNII, ANNO MDCCXX. Hor. Loc. Conſuet.

TUBINGÆ, TYPIS JO. CUNRADI REISII VIDUÆ.

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30773593

VIRO
PERILLUSTRI, GENEROSISSIMO,
atque EXCELLENTISSIMO,
DOMINO,

JOHANNI DE RECK,

REGIÆ MAJESTATIS BRITANNICÆ
CONSILIARIO SPLENDIDISSIMO,
DOMINO GRATIOSISSIMO,

VIRIS
pariter
NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS, EX-
CELLENTISSIMIS, EXPERIENTISSIMO,
DOMINO

ROSINO LENTILIO,

CONSILIARIO ET ARCHIATRO DUCALI
Würtembergico, Societatis Imp. Leopol-
dinæ Collegæ,
Nec non

DOMINO
JOHANNI CASIMIRO MACCO,

SERENISSIMI MARCHIONIS BRANDENBURGICO ANSPACENSIS SECRETARIO A CONSILIIS INTIMIS,

Evergetis, Patronis, & Affinibus Venerandis,

Specimen hoc Inaugurale

Pro Tanto Beneficiorum Cumulo, in ulteriorem ſui Commendationem,

&

Grati Animi Monumentum, ea qua decet ſubmiſſa Animi Veneratione

Offert, Dedicat, atq; Conſecrat,

TANTORUM VIRORUM

Humillimus ac Devotiſſimus Cliens

AUCTOR.

PRÆFAMEN.

SUperatis Divino auxilio Examinibus Gratioſæ Facultatis Medicæ, ſupereſt adhuc Diſſertatio Inauguralis. Diu quidem me mecum varia volutaſſe Meletemata, lubentiſſime confite-r, quippe ita cum arte Aſclepiadea comparatum ſt, quod quædam adeo ſint diſcuſſa, ut profecto auſéam moverem, ſi cramben bis coctam denuo ecoquere vellem : Alia vero tantis obnoxia di-ceptationibus,altercationibus, diſſenſionibusque(1), t præſtet, illa intacta relinquere, quam ulcus adeo

1) Hinc Ciceronianum effatum : *Neſcio, quomodo nihil tam abſurde dici poteſt, quod non dicatur ab aliquo philoſopho. Lib II. de de divin.* egregie quoque in Medicam artem quadrat.

malignum tangere, & ſic tricis inexplicabilibus ſeſe implicare (2). Hæc autem mala ſenſim ſenſimque in Medicina oborta etiamſi diverſis gaudeant originibus, omnia tamen & ſingula ex neglecta Experientia provenerunt (3), ſicque miſer Aſclepiades unico tantum videbat oculo, unde non potuit non fieri, ut ſæpius ceſpitaret. Quamobrem poſtquam multi Cordati Magnique Viri id conſpexiſſent, & obſervaſſent, relicta experientia quotidie novos in Medicina fungorum inſtar repullulare errores, Toti ſeſe manciparunt obſervationibus, ſocietates eo fine ſpectantes erexerunt, Experimenta maxima induſtria collegerunt, illa bona fide & ſine præjudicatis opinionibus annotarunt, & ex collatione tam ſuorum, quam alienorum ad certiora magis magisque

(2) Preſſo ſequor pede monitum Viri Plurimum Rever. WERENFELSII in Pererudita Diſſert. de Logomachiis Erudit. Cap. II. §. 3. p. m. 26. *Tutius* eſt, inquientis, *mala hæc tacite ſecum deplorare, quam palam reprehendere, raraque temporum*, juxta TACITUM Hiſt. L. I. c. 1. *ſit felicitas, ut ſentire quæ velis, & quæ ſentias, dicere liceat.*

(3) Aſt Secundum BAGLIVUM Opp. Med. p. 2. §. 7. *Medicina non ingenii humani partus eſt, ſed temporis filia.*

(4) *Me-*

que progreſſi ſunt (4), qua felicitate præcipue noſtra ætas gaudet (5). Quid enim quæſo! in cauſa eſt tot ſententiarum, tot opinionum, tot denique ſectarum, quam luxurians ingenium, ſpeculationes, mira fingendi libido, præjudiciorum cohors (6).

 Ca-

(4) *Medicina* enim *non adeo incerta eſt, nec adeo levibus, ut vulgo putant, innixa fundamentis, ſed regulis certis, multoque uſu confirmatis ſuffulta eſt.* vid BAGL. l. c. p. 6.

(5) Vid. BEHRENS ſelect. Med. ſect. III. p. 32. Nec ſine inſigni hoc factum Medicinæ emolumento, quod Societas Academiæ Naturæ Curioſorum Imperialis, Inſignes labores ſocietatis Anglicanæ, Indefeſſa induſtria Academiæ Regiæ Scientiarum, quæ Pariſiis, in magno illo Eruditionis emporio, adhuc viget atque floret, Acta Medicorum Hafnienſium, Berolinenſium, Vratislavienſium &c. ſatis ſuperque teſtantur.

(6) Nam juxta BOETHIUM de Conſolat. Philoſ. L. II. p. 29.

Nubila mens eſt,
Vinctaque frænis,
Hæc ubi regnant.

Conf. BAGLIVUM, FRANÇOIS, BARCHHUYSEN, NENTER &c. paſſim. Jt. Viri Magnifici ſummeque Reverend. D. D. PFAFFII, Patroni ſummopere Colendi, Diſſert. de Præjudicat. Opinion. in Relig. Dijud. fugiend. §. 12. 13. ubi plurima quæ de Theologia proferuntur, egregie quoque ad Medicinam applicari queunt, impr. quæ p. 27. leguntur verba: *Cum enim veritatis ea ſit affectio, ut animum hominis reddat docilem, manſuetum, pacificum, ſincerum, nulloque partium ſtudio in diverſa diſtractum; præjudicatæ opiniones contraria ipſi vitia infundunt, homineſque adeo in tranſverſum agunt, ut ſibi ſolis ſapiant, & omnem inſtitutionem reſpuant, & contradictio-*

Caveamus itaque ab hiſce Idolis, nec coram iſtis & philavtia noſtra tanquam fœcunda præjudicioru[m] matre genua flectamus (7): Sed prælucente Phar[o] Experientiæ Tantorum Virorum hos ſequamur hos imitemur, horum premamus veſtigia. Sic tan[dem] dem ſaluti ægrorum conſulimus, neque tempus in[] utilibus Chimæris cerebrinis terimus (8). Hui[c] ita

dictionem non patiantur, & inſano quodam furore errores ſuo[s] propugnent, & lites infinitas ſerant, hæreſes innocentibus impin[] gant, diſſentientes omni modo non injuriis ſolum verbisque ſe[d] & factis perſequantur, ſchiſmata forment, & licet de veritat[e] ſæpius convicti fuit, ſententiam tamen hactenus defenſam no[n] mutent, ſed ex partium, quas ſemel tuendas ſumſere, ſtudio ea[n]dem ſemper lyra oberrent.

(7) Hinc innumeri errores, hinc præjudicia illa, quibus deinceps emen[]dandis atque eradicandis vix ſufficit tota hominis ætas, vel clariſſim[a] quævis veritatis demonſtratio, quæ tamen tam efficax alioquin eſt, u[t] ipſum mendacium veritatis egeat ſpecie, ſi credi velit. vid. D. D. PFAF[FII] Diſſert. allegat. §. 6. p. m. 13. It. D. D. BARTHII. Cognati beate De[] functi Diſſert. de Præjudiciis.

(8) BAGLIV. Prax. Med. Lib. I. c. 7. §. 10. *Medici*, inquit, *valde litte-rati, Philoſophiis & Theoriis pluſquam par eſt addicti, & ad inſtar araneæ ab indigeſtis cogitationibus ſapientiam perpetuo e-ducentes, nunquam boni Practivi evadent, niſi diuturno praxeos uſui & exercitationi omnino ſe ſubjecerint. Morbi enim abditum quid ſunt, ſuosque effectus modis tam reconditis & ab humana* mer-

itaque ſcopo dicavi quoque laborem meum præſentem Inauguralem, obtulit enim ſeſe forte fortuna ante aliquod tempus mihi caſus plane ſingularis atque mirabilis, nec diffiteor niſi hoc naturæ phænomenon oculis meis vidiſſem, & manibus palpaſſem, parum illi fidei tribuiſſem. Poſtquam vero hæc mihi obtigit felicitas, non potui me continere quædam pro modulo ingenii de iſto in chartam conjicere, quæ forſan curioſis Arcanorum naturæ ſcrutatoribus non omnino eſſent ingrata. Potuiſſent quidem imbecillitas mentis, eruditionis defectus, & quæ amplius poſſent deſiderari, à tali conatu me deterrere, ſed memor proverbii triti ſæpius

 tamen

mentis acie adeo remotis abſolvunt, ut difficile ſit quidquam in illis inveſtigare, niſi adhibeatur obſervatio. Audiamus quoque judicium RIEDLINI de tali Medico ſolis Ratiocinationibus dedito & præjudicio receptæ hypotheſeos laborante. Dum de tali Medico ita diſſerit, *quod ſine dubio de illo actum videatur, qui non reſtare quod diſcat ſibi imaginatur, & iis quæ didicit contentus, ulterius non inquirit, ſed ſaltem ne ſententiam mutare cogatur vel falſa aſſerere audet, dum enim ſic raro in veræ cauſæ cognitionem devenit, non niſi fortuna ſuos curabit ægros.* Id circo jam olim Divus noſter Senex in ſuis Præceptionibus Medicis ſedulo commendavit, ut *ex plebejis ſciſcitent, ſi quid ad curandi opportunitatem*

tamen veriſſimi, audentes fortuna juvat, hæc non curo, mihi ſufficit, ſi ea quæ ſine præjudicio ſenſibus meis percepi, candide Tibi B. L. refero, & qualescunque meas cogitationes ſubnecto, ultra poſſe nemo obligatur. Si Tibi arrident, ulterius eruditione Tua adauge, omiſſa adde, ſicque opus perfice. Sin minus, emenda, & meliora in ſcenam profer, & obligaberis Tibi omnes genuinos artis filios. Nil itaque ſupereſt, quam ut omnis eruditionis, bonitatis, ſumma omnium bonorum tam Cœleſtium quam terrenarum fontem inexhauſtum flexis adorem genubus, velit gratia ſua Divina mihi aſſiſtere, & vires deficientes ſupplere, quo omnia quæcunque proferam, quicquid ſuſtineam feliciter cedant. Faxit!

---

tem conferre videatur, ſic enim cenſet artem Medicam commonſtratam fuiſſe, quod ſingula ex fine obſervata, & ad eadem congregata fuerint. Inde etiam prognatum eſt tritum iſtud proverbium, quod ſæpius optimus Theoreticus malus ſit Practicus. Quod tamen de vera, ſolida ac Experientia innixa Theoria nunquam intelligendum, & Avunculus meus nunquam non ſatis Devenerandus D. D. Lentilius in Præfat. ad Tabul. Conſultat. longe lateque demonſtravit.

§. I.

§. I.

CAſus itaque noſter, ad quem omnis tendit nervus, huc redit. Contigit Anno quo vivimus MDCCXX. Menſe Martii in pago ſuevico prope Gemundam, Leinzell appellato, ad Nobilem Quendam pertinente, quod fœmina quædam nomine Anna Müllerin/ ſiccioris & gracilioris corporis habitu prædita, hilaris atque alacris ad ultimum uſque vitæ terminum, annorum circiter XCIV. Vidua Quadragenaria, ante XLVI. annos ſe gravidam pronunciaſſet. Menſes emanſere, abdomen intumuit, tandem tempore inſtantis partus dolores quoque parturientium ſenſit. Dum vero à matre atque adſtantibus expectabatur infans, ſpes fefellit, poſtquam enim ſine ullo alio effectu, niſi quod aquæ effluxerint, per 3. imo uti poſtmodum chirurgus perſcripſit 7. circiter ſeptimanas hi dolores duraſſent, exhibito uti chirurgus retulit neſcio quo medicamento, forſan anodyno, à quodam medicaſtro, omnium cum admiratione ceſſarunt, & nullis ſubſequentibus gravibus ſymptomatibus, mulier ſatis bene vixit, niſi quod tumor abdominis remanſerit, & pondus quoddam gravativum ibidem ſenſerit. Probe tamen hic notandum ſymptoma, quod ab exhibito iſto pulvere ſubſecutum & à Rever. D. Paſtore loci ſeq. perſcriptum: da nemlich die Hn. Medici an ihr deſperirt/ und die generation keinen Fortgang haben wollen/ mithin das Anſehen gehabt / daß kein ander Mittel / als die anatomie ſollte vorgenommen werden/ ſo hat ein gemeiner Bader und Burger in Aalen ſich unterſtanden / ihr ein weiſſes Pülfferlein einzugeben / welches bald operirt / alſo zwar / daß ein ſtarcker Riſſ geſchehen ſeyn ſoll in ihrem Leib / darauff habe es

ſich

ſich geſetzt/und ſtets an einem einigen Ort verblieben. Sed mox altera vice imprægnata, uterus mirum in modum elevabatur variis moleſtiis ſuccedentibus, tempore vero partus ſolenni unicus tantum prodibat infans, quod & ſimiliter tertia vice accidit, qui ambo adhuc ſuperſtites, filio Venatore Epiſcopoli (Biſchoffsheim) exiſtente, filia vero in Gallia degente. Die Frau aber hatte allemahl zuvor/referente Chirurgo, ihre natürl. menſes. Tumore igitur priſtino non ſubſidente, dolore iſto gravativo, præcipue ſi loco ſe movere ſedemquè mutare intendebat, ut & ſi dextro lateri incumbebat, dolore in ſiniſtro latere infra umbilicum ſpatio volæ manus urente continuante, uſque ad finem vitæ indeſinenter de graviditate conqueſta eſt. Irridebantur quidem non tantum a plebecula, ſed etiam prudentioribus hæ inſolitæ querimoniæ, aſt hoc non obſtante, firmiter inhærebat ſuæ opinioni, adeo ut ante viginti annos, cùm à D. D. Wohnlich Phyſico Gemundenſi in ædibus ſupra memorati Nobilis jocando interrogaretur: Wann ſie einmahl ihr Kind haben wolle / non tantum hunc Practicum ſed etiam tunc præſentem Chirurgum Heubacenſem Knauſen eo adegerit, quo ſtipulata manu pollicerentur, ſe illam poſt mortem inciſuros eſſe: Imo minata eſt, ſi promiſſa non ſervarent, ſe ex ſepulchro redituram, ac iſtos inquietaturam eſſe. Ita vixit adhuc uſque ad XCIV. ætatis annum, qua ætate morbo quodam aſthmatico pectorali correpta, ſenio confecta & viribus ſenſim ſenſimque remittentibus, de reconvaleſcentia deſperabat, hinc mortem fores pulſantem obſervans, deſiderium ſuum repetitis minis reiterat, & à Perilluſtri Familia petit, quo poſt obitum cadaver à Chirurgo Heubacenſi, mortuo interim Laud. D. Wohnlich, aperiatur. Cui anxio petito etiam annuebatur. Per tres enim

qua-

quatuorve dies ægritudine quaſſa, XI. Martio Anni currentis fatis ceſſit, hinc altero die à prædicto Chirurgo ejuſque Genero corpus defunctæ juſſu atque permiſſu Illuſtris DOMINI de LANG apertum eſt. Incidebant abdomen tumidum, integumenta removebant, interiora perluſtrabant, pleraque viſcera exceptis pulmonibus ſana reperiebant, uterus autem præcipue verſus latus ſiniſtrum p. n. turgebat. Hic curioſitatis ergo diſciſſus, ecce mirandum naturæ phænomenon Globus videlicet oſſeus Fig. I. magnitudine maximæ Sphæræ luſoriæ (Kegel-Kugel) in ſcenam prodit, qui lateri ſiniſtro uteri mediante carne ſquamoſa, magnitudine floreni, firmiter adhærebat, quo etiam in latere in utero plurimæ conſpiciebantur glanduloſæ excreſcentiæ. Stupebant non immerito, inſolitumque hoc productum ad ulteriorem rimationem animos incitabat. Separato itaque Globo ab utero, ac ſeorſim conſiderato ſequentia ſeſe ſiſtebant; Exterius totus fere erat oſſeus, figura fere Sphærica, pondere circiter ℔ VIII. ſuperficie non glabra ſed aſpera, prominentiis ubique parvulis obſita Fig. I. E, in iſto vero latere, quo utero adhærebat, aliquo modo erat cartilagineus neque adeo durus, uti in reliqua circumferentia. Neceſſe quidem fuiſſet, ut caute ac circumſpecte vel ſerra vel alio adaptato inſtrumento apertus fuiſſet, ne interiora læderentur, ſed neſcio quo fato, vel imperitia vel nimia feſtinatione eo deducti, ut ſecuri ſcinderent globum, moxque diductis hemisphæriis in conſpectum veniret fœtus mortuus Fig. II. ſexus maſculini, ad partum maturus, non putridus, ſed livido defunctorum colore præditus, aliquatenus, referente Paſtore, inſtar carnis fumatæ ſubfuſcus, aſt perhibente Chirurgo, recens & fœtui hoc momento defuncto ſimillimus, nullum fœtorem ſpirans, corpuſculum uti & viſcera quoad tactum

juſto duriora deprehendebantur, & propter Liquidi defectum ali-quantulum exſiccata ac indurata, omnibus membris inſuper, imo unguiculis, abſolutus, totus ſiccus, uti & reliquũ concavum ſphæræ adeo, ut nullum veſtigium ullius liquoris in interſtitiis appareret. Situs cæteroquin erat naturalis, & fortuna juvante in latere dextro aperturam inſtituebant, hinc parum læſus infans, niſi in latere ſiniſtro, Fig. II. J. ubi profunda facta inciſio, & duæ coſtulæ Fig. III. extractæ. Funiculus Umbilicalis Lit. F. 4. l. 5. digitorum ſpatio ab umbilico, referente Paſtore, involucro accretus, altera vero portio Lit. G. ſub humero dextro tendebat ad poſteriora, ubi huic involucro oſſeo vel potius parti cartilagineæ denuo firmiſſime annexus erat. Prope oſculum caveam quandam Lit. C. manus dextra D. impreſſit, craſſities autem involucri, quamvis non ubique æqualis, in plerisque tamen locis Calamum ſcriptorium æquavit. His igitur effati mulieris convicti, ob rei raritatem attoniti, ſignificabant Nobili de Lang, qui una cum Parocho aliisque oculatis teſtibus hujus pagi nomine atque ſigillo de illius veritate teſtati fuere. Nec horum relatione contentus fuiſſem, niſi infans ſuo adhuc involucro, hinc inde membranis cruentis cincto, tectus, jubente Sereniſſimo Duce Würtembergiæ (Qui Sereniſſimus Princeps, uti fama fert, illum à Suo Archiatro longe Famigeratiſſimo D. D. Zellero, Patrono ac Promotore pie Colendo, condiri & incomparabili Technophylacio Stuttgardienſi indi ibidemque aſſervari clementiſſime curavit) Spectatiſſimæ huic Facultati Medicæ exhibitus fuiſſet, & ſic tam Excellentiſs. Dn. Præsidi, Patrono ſummopere Venerando, quam mihi & pluribus aliis conſpicere licuiſſet. Cujus accuratiſſimam effigiem ſub finem Diſſertationis ſubnectere ac B. L. bona fide communicare allaboravi, quo omni modo illius de-

ſide

ſiderio pro viribus ſatisfaciam. Denique hoc etiam non diffitendum, fœtum huncce partim ab aeris continuo attactu, partim à liquoribus Aloëticis, Myrrhatis, quibus Chirurgi putredinem arcere ſtudebant, non parum priſtinum colorem immutaſſe, & livido obſcuroque colore, corpuſculo quodammodo rugoſo, & exſiccato ſeſe aſpectui noſtro exhibuiſſe.

§. II.

Ad meliorem hujus obſervationis dilucidationem præſtat quædam, priusquam ad altiora progrediamur, de Generatione Humana in medium proferre. Habitaculum, in quo homo ſuperbiens primum fingitur, atque enutritur (1), ſitum eſt inter ſtercora & Urinam (2), videlicet Uterus (3), figura pyri vel

(1) Ordinarie, p. n. etiam in aliis cavitatibus aliquando fœtus hoſpitatur, uti infra videbimus.

(2) Quare vid. Blancard. Anat. Ref. c. 28. ita differentem: *Situs eſt in Hypogaſtrio ſive abdominis vel imi ventris parte infima, quæ pelvis dicitur, ubi inter veſicam & inteſtinum rectum tanquam inter duo pulvinaria collocatur, ut homines ex fragili & peritura materia inter ſtercus & Urinam nati, ac in terram & cinerem reſolvendi, vilis & abjectæ ſuæ conditionis memores ſuperbiæ alas demitterent. Primario tamen hic uterum collocatum exiſtimamus, quia locus ille generationi aptiſſimus eſt, nam non ſolum ſine ullius partis læſione pro fœtus amplitudine in magnam diſtenditur molem, verum etiam ab omnibus externis injuriis protegitur & conſervatur, ab anteriori namque parte ab oſſe pubis, à poſteriori ab oſſe ſacro, à lateribus ab oſſibus Ileon tanquam* tu

vel lagenæ (4), ſubſtantiæ membranoſo - ſpongioſo - fibroſæ (5), inferius oſculo quodam craſſo (6) in Vaginam deſinens

-tatiſſimis mœniis circumdatur, atque etiam parituro fœtui inde exitus ad inferiora facilis eſt.

(3) vid. GRAAF. de Part. Genital. Mul. It. Diſput. pecul. ſub Præſidio D. D. SALZMANNI, Patroni ac Præceptoris omni honoris cultu Proſequendi, 1712. habitam. In homine conſueto naturæ ordine non niſi unicus eſt, in brutis animalibus multis duas in partes, quæ cornua dicuntur, abit. Nonnunquam tamen etiam in mulietibus duplex, vel ſaltem bipartitus viſus. vid. BAUHIN. Append. ad ROUSSET. de Part. Cæſar. p. 225. Hiſt. Acad. Reg. Scient. MDCCV. p. 504. Act. Angl. 1669. Eph. N. C. I. 1. Obſ. 110. II. 5. p. 143. RIOLAN. Anthrop. L. II. c. 34. Jo. FABRI Hiſt. Mexic. Not. f. 547. SYLV. Append. Iſagog. Anat. Quod vero omnino defecerit, rariſſimum. Eph. N. C. II. 7. obſ. 141.

(4) In graviditate ſenſim ſenſimque magis globoſa redditur, accuratiſſimam figuram vid. apud RUYSCH. Theſ. Anat. VI. Tab. 4. & 5. Magnitudo accurate determinari nequit, utpote quæ uti illa ventriculi ratione ætatis, vitæ generis, & contentorum mire variat. Utplur. tamen in non gravidis longitudo eſt trium pollicum, latitudo duorum ſemis, craſſities duorum digitorum. In gravidis vero in inſignem ſæpius molem excreſcit, uti etiam in ſtatu p. n. vid. Eph. N. C. I. 1. obſ. 128.

(5) Præcipue notari merentur fibræ uteri in Cervice & Muſculus conſtrictorius, de quibus vid. VERHEYEN. Anat. Corp. H. Tract. II. cap. 33. Supplem. Tract. V. c. 23. Fibras haſce utero denegat VIEUSSENS, & iſtas pro vaſculis Nerveo-lymphaticis venditat, quod tamen minus recte nobis videtur, quippe uterus illis quam maxime indiget, quo ſeſe conſtringere & tempore partus hoſpitem expellere poſſit.

(6) In virginibus & gravidis utplurimum anguſtiſſimum, ut vix tenuem ad-

nens (7), quæ in coitu penem recipit. Hujus utrique lateri annectuntur ope validi cujusdam ligamenti à veteribus Vas deferens mulierum appellati, ligamentorum latorum Uteri (8), & aliquatenus per Tubas Fallopianas, Ovaria (9) ſive Teſtes mu-

admittat ſtylum, imo nonnunquam, ne caput aciculæ minoris. RUYSCH. Theſ. An. VI. num. 85. neque aperitur, niſi in amplexu Venereo, ad recipiendum ſemen in uterum, ut & tempore partus, in quo ad miraculum uſque dilatatur. Poſt eundem denuo clauditur, quamvis etiam diu hiet, quale exemplum vid. in Diſput. alleg. de Utero. p. 17. unde reprehendendæ ſunt iſtæ fœminæ, quæ poſt partum juſto citius conclavia relinquunt. An tempore fluxus menſtrui quoque aperiatur hoc orificium, ad dirimendum iſtis relinquo, qui adhuc inter ſe certant, utrum iſte ſanguis ex utero vel Vagina excernatur.

(7) BARTHOLIN. Cent. III. epiſt. 2. Exemplum refert duplicis Vaginæ duplici orificio præditæ latiori & anguſtiori. In non defloratis rugoſa & bovis palatum non inepte refert, quas rugas JULIUS CASSERIUS Tab. Anat. XVII. ſingulari cura depingi curavit, in iis vero, quæ ſæpius Veneri indulgent, vel ſæpius pepererunt, vel denique diuturno fluxu menſtruo vel albo laborant, aboleſcunt dictæ rugæ, & vaginæ facies interior lævis atque fere æqualis evadit. Hæc vagina eſt ſedes Pretioſi iſtius Cimelii ſexus ſequioris, puta Virginitatis, quæ anne in ſimplici Orificii Vaginæ coarctatione, utrum in coarctatione per carunculas, utrum vero in membrana iſta illibata, quam hymen vocant, conſiſtat, hic diſquirendi non eſt locus. Qui plura deſiderat, adeat GRAAF. cap. V. p. 189. COLUMBUM, PAREUM, LAURENTIUM, MAURICEAV, PINEUM &c.

(8) Dicuntur etiam Alæ Veſpertilionum ſeu Ligamenta Aliformia & magis teſticulis inſervire videntur, quam utero in ſitu conſervando, qui ultimus uſus vulgo iſtis tribuitur.

(9) Ita appellatur, quoniam idem in mulieribus eſſe videntur, quod Ovarium

muliebres, corpora globoſa intus veſiculis ſive ovulis ſcatentia (10). Tubæ autem Fallopianæ nil aliud ſunt, quam iſti cana-

rium in Pennatis & Oviparis, quam Analogiam FABRICUS, HARVEUS, HONORAT. FABRI, JOH. VAN. HORN, STENO, KERKRINGIUS, SWAMMERDAM, DRELINCURTIUS, FR. REDI, MALPIGHIUS, PERAULT, OL. JACOBÆUS OBS. *de Ranis*, BOHNIUS, PEYER, GARMANNUS, DENIS, WEPFERUS, RUYSCHIUS. &c. ad oculum demonſtrarunt.

(10) Maxima vix piſum æquant, nonnunquam 10. 12. 25. in uno ovario reperiuntur, & à plurimis pro ovulis principioque materiali fœtus venditantur, quod exinde probant, quoniam in teſtibus illarum, quæ conceperunt, cicatriculæ conſpiciuntur, quæ nil aliud ſunt, quam veſtigia ovulorum expulſorum: Sic in ovario cavitas piſum majus admittens, rubens villisque obſeſſa, viſa eſt in muliere imprægnata RUYSCH. Obſ. Tab. 53. fig. 1. BIDLOO Anat. Corp. Hum. Conf. Eph. N. C. II. 7. p. 383. 2do. humor intus contentus ebulliendo conſiſtentiam, colorem & guſtum albuminis ovi adipiſcitur. 3tio. Conceptio in ipſo ovario vid. Hiſt. Acad. Reg. Sc. MDCCI. p. 143. vel Tuba Fallopiana. 4to. Fimbriæ foliaceæ ovario poſt mortem inſtar digitorum applicitæ. Ibid. MDCCIV. p. 41. MDCCVI. p. 32. ut plura ex perimenta, quæ illorum exiſtentiam comprobant, ſubticeamus. Conf. Hiſt. Ac. R. Sc. l. c. It. MDCCV. p. *66*. Act. Hafn. Vol. II. p. 210. 219. Vol. V. p. 33. Act. Anglic. Vol. VII. p. 74. Quibus non poſſumus non ſuffragari, hoc tamen etiam non diffitemur, reperiri interdum in ovariis hydatides, quæ ovula mentiuntur, quarum tamen diſcrimen accurate commonſtravit TAUVRY Tr. de la Nourrit. du Fetus p. *46*. His vero non obſtantibus fuerunt non pauci, qui hanc opinionem in dubium vocarunt, ut DIEMERBROECK Anat. L. I. c. 20. & præcipue D. MERY, Chirurgus Pariſienſis, quibus addimus DU VERNEY, MAURICEAU. Lib. Obſtetr. c. 2. BLEGNY Zod. Gall. Ann. 2. Menſ. Mart. obſ. 1. GUIL. LAMY Libell. Gallic. Opuſc. de Anima ſenſit. annex. LEEUWENHOECK. Anat.

nales ex utero verſus Ovarium aſcendentes, per quos ovula in uterum deferuntur (11). Si enim ejuſmodi ovulum ſeu aura ſeminali ſeu craſſo etiam ſemine (12) fœcundatur (13), tranſit per

Anat. Part. II. p. 175. HIERON. BARBATI Diſſ. de Format. Organis. Concept. & Nutrit. fœtus, VIDUSSI, de la MOTTE &c. quorum argumenta hic recenſere anguſtia pagellarum prohibet.

(11) Cavitas, qua hiant in uterum minima eſt, & non niſi flatum vel tenuem ſtylum transmittit, dein conſcendunt teſtium dorſum, altera vero extremitas libere im abdomine fluctuat, & tam ampla eſt, ut ſæpius calamum ſcriptorium admittat, ubi in fimbrias foliaceas deſinit, quæ in coitu ovarium amplectuntur, vid. GRAAF. de Genital. Mulier. DRELINCURT. de foet. Hum. Conc. Perioch. 6. 7. & 8. LANG. Opp. Med. Phyſiol. p. 228. Hiſt. Acad. R. Sc. MDCCIV. p. 41. MDCCVI. p. 32. & ovulum blando motu exprimunt atque excipiunt: In medio cavitas parvum digitum æquat. Interim in coitu multum ampliantur Tubæ, qualem obſervavit BIDLOO Tab. 53. Anat. C. H. It. WEPFERUS de Cic. Aquat. Nox. c. 9. è contrario ſæpiſſime coaleſcunt, adeo ut RUYSCHIUS Obſ. Chirurg. 83. fateatur ſe non crediſſe illas in mulieribus adeo frequenter obſtructas eſſe, niſi tot cadavera diſſecuiſſet. Ejuſmodi obſtructionem Tubæ dextræ Conceptione iterata ſubſecuta vid. in Eph. N. C. II. 1. obſ. 183. It. duarum Tubarum coalitionis exemplum ſingulare refert Venerabilis ſenex D. D. SCHEIDIUS, Patronus ac Mæcenas Maximopere Devenerandus, in *Diſſ. ſiſt. Paradox. Anat. de Generat. Hom. p. 17.* Non tamen omittenda eſt cautela, quam innuit MORGAGN. Adverſ. Anat. p. 34. iſtas ſæpius primo intuitu clauſas videri, quæ poſt accuratiorem perquiſitionem apertæ occurrerint.

(12) Sic RUYSCH, Theſ. An. VI. p. 4. in muliere in adulterio deprehenſæ, & mox poſt conceptionem occiſæ, non in utero tantum ſed & in tubis ſemen craſſum deprehendit.

(13) Hic magnæ lites gliſcunt in Medicorum ſcholis, an videl. ovulum in ova-

per Tubam in uterum (14), ubi mediantibus fibrillis à Chorio prodeuntibus inſtar radicum in tubulos uterinos, ex arteriis provenientes implantatur (15), & utplurimum parti poſticæ uteri adhæreſcit (16). Ibi nutritur, augetur, fœtus intus formatur, donec tandem maturus nono vel initio X. menſis membranæ cum

ovario, an vero demum in utero fœcundetur. Quod primum attinet, denuo in diverſas abeunt partes illius ſententiæ propugnatores, alii enim putant, imprægnationem fieri per tubas Fallopianas, quod tamen alii rurſus negant, vid. *Tranſact. Anglic.* num. 147. LANG. Opp. Phyſiol. p. 229. CASP. BARTHOL. *de Diaphragm.* Struct. c. 3. ſect. 3. Act. Hafn. Vol. V. p. 46. & potius auram ſeminalem in maſſam ſanguineam tranſire & per Circulationem ad ovarium deferri ſtatuunt, unde quoque alterationes, quæ poſt conceptionem contingunt, deducunt. Conf. VERHEYEN Suppl. Tr. V. c. 4. Quod vero priorem concernit opinionem, ita autumant, quod, inſtar Pennatorum, in quibus ova quoque ab ovario ſine maris commercio abſcedunt, idem quoque in fœminis præcipue ſalacioribus contingat, & in utero demum ovula fœcundentur. vid. BOHN. Circul. Anat. Conf. LANG. l. c. p. 231.

(14) Relinquit membranam exteriorem in ovario, quæ abit in Corpus ſpongioſum vel villoſum. Præter hæc ovula, reperiuntur quoque ſimiles Veſiculæ circa uteri orificium, quæ a non paucis liquorem ſeminalem pariter continere ſtatuitur. vid. D. NABOTH. Diſſert. de Sterilit. BLEGNY Zodiac. Gallic. Tom. I. p. 20. HENRICI Diſſ. de Veſicul. Seminal. Mulier. cui opinioni refragatur GOELICKE Hiſt. Anat. p. 183. ETTMULLER. Epiſt. Probl. de Ovario Nov. RUYSCH. Adverſar. Anat. Dec. I. Art. 2.

(15) NENTER Phyſiolog. cap. XI. Membr. II. p. 336.

(16) HEISTER Compend. Anat. p. 61.

(17) Ap-

eum ambientes (17) rumpuntur (18), & poſt effluxum Aquæ gelatinoſo-ſubcruentæ (19) ex ergaſtulo ſuo eluctatur. Membrana exterior qua cingitur, Chorion appellata, craſſa, ſpongioſa, vaſculoſa, uteroque contigua eſt: Amnion vero interior tenuis, pellucida, priorique contigua exiſtit, nullis vel pauciſſimis vaſculis referta (20). Illa vero ovuli pars, quæ pe-

 dun-

(17) Appellantur unico vocabulo Secundinæ, de quibus vid. Integr. Tract. Nic. Hoboкeni, & Carol. Drelincurt.

(18) Ordinarie, nonnunquam non ruptæ una cum fœtu incluſo prodeunt.

(19) De hujus uſu plura vid. in Eph. N. C. II. 2. p. 216. Gvalter. Nedham. *Tr. de Format. Fœtus*, multa quoque de Membranis & Humoribus habet. Claud. de la Courvée Parad. de Nutrit. Fœt. in Utero, Bohn. Circul. Anat. Phyſiol. Progymn. II. p. 28. 29. conf. Berger. Tr. de Nat. Hum. P. II. c. 12. p. 470.

(20) Uti primo intuitu apparet, per injectiones tamen Ruyſchianas & Cowperianas copioſa ſeſe oculis ſiſtunt. Ea parte qua fœtum reſpicit parva corpuſcula in ruminantibus ſatis conſpicua ocurrunt, quæ multi Anatomici, inter quos quoque Excell. D. D Zellerus referendus, pro glandulis habent, per quas liquorem Amnii ſeparari volunt. Hinc in Eruditiſſima *Diſſert. De Vaſor. Lymphat. Adminiſtrat.* p. 10. objectiones, quæ contra illarum exiſtentiam in Amnio proferri poſſent, ſequentibus egregie diluit verbis: *Si in Amnio glandulas ideo negare vellemus, quod non omnibus imprægnationis temporibus conſpiciantur, vapularemus ſane. Nam in Peritoneo aliisque membranis pariter non omni tempore æqualiter conſpiciuntur, aſt in Hydrope aliisque Glandularum obſtructionibus optime patent.* Hiſce duabus Tunicis nonnulli addunt Tertiam ſcilic. Allantoidem, vid. Hiſt. Acad. Reg. Scient. MDCCI. p. 28. & MDCCII. p. 38.

dunculo & nunc utero adhæſerat, conſtituit placentam uterinam, ſubſtantia quam maxime vaſculoſa præditam (21), quæ ſuccum nutritium (22) ex utero ſuſcipit, & eum per venam umbilicalem transmittit, per arterias autem umbilicales ſanguis è fœtu ad placentam revehitur (23), quæ una cum vena & uracho (24) communi quadam membrana cinctæ, conſtituunt funi-

p. 38. MUNNIK. Anat. Theſ. 33. GRAAF. Tab. 21. Conf. DRELINCURT. Melet. de Tunic. Fœt. Allantoid. quæ tamen nonniſi in quibusdam brutis reperitnr & pro collectione Urinæ inſervit, in homine vero recte negatur, vid. COWPER. BOHN. Circ. Anat. Progymn. 2. HEISTER. Compend. Anat. p. 61. RUYSCHIUS quidem Accuratiſſimus alius Anatomicus Theſ. Anat. IV. p. 15. Pſeudo Allantoidem admittit, ſed illa non niſi Chorii interior vel Amnii exterior lamella eſt. Tribus hiſce quartam addit NEEDHAM. l. c.

(21) RUYSCH. Theſ. Anat. V. Tab. I. Non pauci glandulas huic parti tribuunt.

(22) Diverſæ denuo hic proſtant opiniones, ſub qua forma ſuccus hicce nutritius ad corpus embryonis deferatur, de quibus vid. LANG. Opp. Phyſ. p. 243. p. 239. Qualis ſit humor, vid. STAHL. Theor. Med. Phyſiol. p. 519. videl. Lymphalis, tam Terreo-mucidas, quam pingues particulas comprehendens, hic ſanguini venæ umbilicalis commixtus per hanc ad fœtus corpuſculum progreditur. Conf. Diſſ. SALZMANNIANAM de Circul. Sanguinis in Fœt. 1714. Argent. habit. §. 3. quæ ſententia nobis præ cæteris arridet.

(23) De hoc Circulo vid. Diſſ. modo Allegat.

(24) Multum diſceptatur inter Anatomicos an Urachus ſit pervius, & canalis officio gaudeat, ſin minus. Qui prius affirmant, in medium proferunt exempla varia, uti fecit DN. LITTRE. Hiſt. Acad. Reg. Scient. Conf. Eph. N. C. III. & IV. p. 465. nec non FRANC. à FRANKENAU in *Diapedeſi Reſtit.* p. 22. Urinæ tranſudationem ex Veſica per Urachum ad tunicam Allantoidem experimento probare conatus eſt. Sic & ex ana-

niculum umbilicalem (25), per quem nutritur infans. An vero per os à liquido illo glutinoſo eum ambiente quoque nutrimentum capiat, adhuc diſceptatur (26). Situs infantis (27)

 in

analogia brutorum conjecturam faciunt, in quibus præcipue majoribus nullum ferme ſupereſt dubium, quemadmodum enim illa urinam, quæ liquori gelatinoſo Amnii nutritio miſceri nequit, in peculiarem membranam vel interſtitium Amnii & Chorii deponunt, ſimile prorſus ratione urinam in fœtu excerni debere. Sunt vero etiam non pauci, qui perforationem multiplici experientia convicti negant, ſic MAURICEAU Tr. de morb. Mulier. Lib. II. cap. 4. p. 229. teſtatur, ſe plus quam 40. fœtus ſecuiſſe, in quibus omnibus urachum, qua umbilicum ſpectat, cœcum deprehendit. Conf. RUYSCH. Theſ. Anat. IV. p. 14. V. p. 28. VI. p. 63. Alii vero, quo ſeſe ſalva perforatione Urachi hisce explicent tricis, illum ultimis menſibus claudi ſtatuunt, vel cum DN. RIDLEY in Act. Erud. MDCCV. p. 122. papillam pone ejus orificium ponunt, quæ ejus perforationem dubiam reddit, qua vero reſecta, cavitas pennam anſerinam æquat, & tubulum facili negotio admittit.

(25) Ex cujus vaſorum reptatu inſtar funiculi contorti apparet, ex qua contorſione oriuntur noduli, ex quibus obſtetrices mira præſagiunt, vid Eph. N. C. II. 7. p. 392. Exempla deficientis vid. Ibid. It. Journal. des Sçavans. MDCLXXIII. fol. 69. STALPART van der WIEL Cent. Poſter. Part. I. Obſ. 32.

(26) Negat LITTER Hiſt. Ac. Reg. Sc. MDCCI. p. 120. Aliique, qui pro excrementitio habent, Conf. Diſſ. D. D. MARC. MAPPI *de Aquis in quibus tempore geſtationis fœtus quaſi natat.* Arg. 1685. habit. Alii nimium huic liquori tribuunt, & ab illo ſolo nutrimentum fœtum capere ſibi perſuadent, uti CHARLETON, ENTIUS, EVERHARDUS, COURVEUS, quos ſecutus eſſe videtur STALPART van der WIEL Diſſ. de Nutrit. Fœt. & BERGER. de Nat. Hum. c. 2. L. II. Nobis tamen medium tenere lubet, & fœtum primis menſibus per umbilicum, ultimis vero per os quoque nutriri ſtatuimus. Conf. SEGERI Diſſ. *de Hippocr. Orthodox. in Doctrin. de Nutrit. Fœt. in utero* c. 2. NEEDHAM. de

For-

in utero ſedens percipitur, capite & collo inclinato, cubitis ad inguina applicatis, & calcaneis ad nates retractis: manibus ſ. potius pugnis caput tangit. Partu autem appropinquante utplurimum ita ſeſe vertit, ut caput inferiora petat, orificio uteri opponatur, pedesque cum natibus ſurſum vergant.

§. III.

Paucis itaque his præmiſſis, facillime eluceſcit in quantum noſtra obſervatio recedat à communi generationis negotio, ſive enim conſideres matrem, ſive fœtum, ſive denique ejus clauſtrum, varia obſervabis inſolita, quæ ſigillatim examinabimus. Quod primo attinet matrem, oculis noſtris ſeſe ſiſtunt ſymptomata, quæ toto geſtationis tempore paſſa eſt atque ſenſit. Menſium emanſio, & uterini orificii conſtrictio ſolennia quidem graviditatis ſunt ſigna, ſed iſta ſæpiſſime fallere quotidiana teſtatur experientia (1), quippe nonnullæ plethoricæ ad

Format. Fœt. p. 74. Act. Erud. MDCLXXXVI. p. 617. Deusing. de Gener. Fœt. Rogersii Analect. Inaugur. in Ephem. Gallor. MDCLXV. Menſ. Febr. recenſ. Modum quomodo per os nutriatur ingenioſe deſcripſit D. D. Lentilius *Jatromn. Theor. Pract.* p. 366.

(27) Videlicet Ordinarius, cum quo p. n. fœtuum ſituationes non ſunt confundendæ, quales varios deſcripſit ac delineavit Rueff. *Tr. de Concept. & Generat. Hom.* tot. Lib. IV.

(1) Sic dantur, exempla, quamvis rariora, quæ conceperunt, etiamſi nunquam fluxum menſtruum paſſæ fuerint, vid. Eph. N. C. II. 1. p. 114. 117. Ann. 3. obſ. 132. Bartholin. Cent. IV. hiſt. 37. Schenck. Obſ. Med. Lib. IV. obſ I. Marc. Donat. Lib. IV. Hiſt. Med. Admir. c. 23. Hildan. V. 41. Rhod. Cent. III. obſ. 54. Piens *de febb. in ſpecie* c. 8. p. m. 218. ſeq. M. Sebiz. Spec. Pract. P. V. ſ. 2. c. 1. &c. Uti & molas aliosque morbos uterinos menſes impedire & graviditatem mentiri poſſe, avtopſia edocet.

ad medium uſque (2) imo per totum geſtionis tempus (3) fluxum menſtruum ſervant, quid quod ipſa noſtra gravida ſubſequentibus temporibus illum experta eſt. Poſtquam vero acceſſerat intumeſcentia ventris ſucceſſiva, potuit eo facilius illa de graviditate ſuſpicionem movere, præcipue cum tempore legitimo dolores parturientium ordinarii ſubſecuti fuerunt.

§. IV.

Inſolita autem, quæ hic contigerunt, erat tempus tam reſpectu dolorum ad partum tendentium, quam geſtionis diuturnæ fœtus. Sæpius quidem contingit, quod per aliquot dies, imo integram ſeptimanam perdurent, præcipue in delicatulis & primiparis, quæ, ſi dies partui deſignatus properat, **wann ſie ausgerechnet haben**/ & forte flatus incarceratus tormina quædam excitat, ſtatim ſeſe ad pariendum accingunt, pariens imprudentia obſtetricum, reliquarumque adſtantium præcocibus hortamentis ad labores excitatur (1), natura pellentibus præmaturis turbatur, irritatur, dolores ſpurii excitantur, ante fœtus debitum ſitum, ante uterini orificii aperturam, ante denique effluxum aquarum ægra miſere excruciatur, ut ſæpius convulſiones quoque accedant, & ſic antequam veri ad partum niſus oriantur parientis vires conſumuntur, ſicque dolores juſto diutius protrahuntur. Contingit hoc quoque, ſi membranæ ſe-

(2) NENTER Phyſiol. p. 340. §. 8. SOLENANDER. Sect. V. Conſ. 15. §. 38. 39. BRASSAVOLA in Hipp. Libr. V. aph. 60. PECHLIN. Obſ. L. I. obſ. 36.

(3) SCHENCK. l. c. obſ. 147. RODER. à CASTRO de Morb. Mulier. L. III. c. 18.

(1) Piaculare facinus appellat VESLINGIUS Epiſt. 50. annex. Tr. BARTHOLIN. de Inſolit. Part. Hum. Viis: *Gravidam nondum maturo partu ad fœtus enixum compellere.* Conf. Excell. D. D. LENTILII Jatromn. Theor. Pr. p. 422. 423. PECHLIN. Obſ. L. I. 32.

ſecundinarum ſunt firmiores, vel adſunt ſcirrhoſæ excrescentiæ in Vagina præcipue circa orificium Uterinum, vel ſi illa coaleſcit, vel aliæ ejus læſiones fœtus exitum impediunt. Sic & Calculus magnus Veſicæ, fœtus atq; uterus male conformatus, vel ſituatus, Gemelli æquali enixu ad exitum promoti, nonnunquam etiam molæ & ejusmodi obſtacula ad dolorum prolongationem anſam præbent (2). Dum enim Principium vitale ea, quæ in utero continentur, ſuo tempore excernere nititur, excretio autem per varia accidentia impeditur, tunc vel auget niſus ſpaſticos & per tempus aliquot continuat, vel ſi ſuæ ſalutari intentioni compos fieri nequit, omnino ſuum officium derelinquit. Id accidit quoque noſtræ parienti, poſtquam enim per tres vel potius ſeptem integras ſeptimanas, quod plane inſolitum, continuaſſent hi niſus ſine ulla neque fœtus, neque ſecundinarum excretione ſubſecuta, non quidem ſponte ceſſarunt, ſed arte ſufflaminata & anodyno forſan ſopita natura munus ſuum debitum deſeruit, & fœtus ſuis involucris cinctus remanſit in ſuo ergaſtulo.

§. V.

Gerebatur autem noſter fœtus per XLVI. integros annos in ventre materno, quod profecto mirandum, & fœtum per tantum temporis tractum in utero unquam hoſpitatum fuiſſe, me latere, ingenue fateor. Per annum (1), per XIV. menſes (2), per non-

(2) Conf. LANG. Opp. Med. Diſp. de Offic. Medic. in Part. Diffic. §. 6. ſeq. It. *Diſſ. Inaug. Ann. current. de Dyſtockia Argentor habit.*

(1) Vid. Jo. à SANDE Deciſ. Friſic. Lib. IV. Tit. 8. Def. 10. BEUST. de Matrim. Part. I. c. 36. MYNSING. Lib. VI. Obſ. 60. n. 12. De Partu Undecimeſtri vid. HARPPRECHT. Conſil. 51. BONET. Sepulchret. L. III. S. 38. Obſ. 4. 5. 6.

(2) Vid. GOTHOFRED. ad Novell. 39. Journ. des Sçav. MDLXXXIII. p. 216.

nonnullos quoque annos (3) fœtus geſtatos, vel demum anno XXVI. ſenſim ſenſimque fruſtulatim excretos (4), vel uti fœtus Muſſipontanus Lapideus vel Senonenſis anno XXVIII. exſectos fuiſſe (5), obſervatores teſtantur. Aſt tantum temporis

216. quid quod aliqui XVI. & XIX. menſe excluſos fœtus narrent, vid. Spiegel. de Format. Fœt. P. III. c. 7. Blegny Zodiac. Gall. A. I. p. 25. Bonet. l. c. obſ. 6. Conf. Zacchiæ. Queſt. Med. Legal. L. 1. Tit. 2. quæſt. 6. Schenk Obſerv. Rar. De quodam infante, qui in utero materno duos integros annos commoratus, editus vero poſtea in lucem, quaſi compenſaturus moram ſolum ambulaſſe & locutum fuiſſe. Gregor. Horst. Marc. Donat. p. m. 373. quod tamen fabulam ſapit.

(3) De fœtu ſceleti inſtar duobus fere annis poſt legitimum partus tempus excreto vid. Eph. N. C. I. 1. obſ. 1. conf. Bonnet. Sepulchret. L. III. S. 38. obſ. 4. §. 2. per quinquennium vid. Journ. des Sçav. MDCLXXXV. p. m. 543. Schol. ultra Sexennium in utero geſtatum E N. C. Dec. II. 5. obſ. 174. fœtus oſſicula XIII. annos in utero retentos, muliere interim bis pariente, vid. Ibid. III. 4. obſ. 87. per XXV. annos in utero exiſtente Journ. des Sçav. l. c. conf. Nouvell. de la Rep. des Lettr. MDCLXXXV. p. 997.

(4) Vid. Eph. N. C. II. 8. obſ. 134. Conf. Bonet. l. c. Huc quoque referri meretur exemplum ab *Excell. D.* Præside, *Præceptore Venerando*, mihi relatum, de quadam fœmina, quæ gravida, atque ordinarium pariendi tempus transgreſſa ſucceſſive per alvum oſſicula infantilia rejecit. Hæc muliercula etiam antea per alvum aliquando materiam mucoſam ſubcruentam inſtar fluoris albi excrevit, ſed qui nemine animadvertente, ſponte rurſus evacuit. Unde mihi videtur ab ulcere forſan vaginæ inteſtinum fuiſſe exeſum, uti hinc inde obſervationes proſtant. Forest. L. XXVIII. obſ. 77. Jo. Lang. L. II. epiſt. Medic. 39. Marc Donat. L. IV. Hiſt. Med. Mir. c. 22. E. N. C. III. 4. obſ. 87.

(5) Vid. Strauss. de Fœt. Muſſipont. Bartholin. Hiſt. An. Cent. II. obſ. 100. Sennert. Med. Pract. Part. II. L. IV. ſect. 4. c. 8. Bonet. Sepulchret. L. III. Sect. 38. obſ. 4. Multi tamen de veritate hujus hi-

ris ſpatium ſine notabili incommodo & ſine corruptione fœtum in matre extitiſſe, rariſſimum, hinc forſan etiam evenit, ut D. D. Wohnlich hujus mulieris querimonias riſum jocumque faceret. Maximæ quas conqueſta eſt moleſtiæ conſiſtebant primo in pondere quodam gravativo, quod in uteri regione ſenſit, & præcipue in ſurgendo oneri erat. Non quidem negaverim in omni graviditate ejusmodi ſenſum percipi, hinc propter remanſionem infantis neque venter ſubſidere, nec iſtud incommodum evaneſcere potuerunt, hinc quoque altera, ut & tertia vice gravida, propter pondus duplicatum moleſtiæ augmenta ſumſere, hoc tamen nobis etiam dandum, à ſucceſſiva induratione involucri, hoc ſymptoma ſucceſſive quoque creviſſe, & induratas ſecundinas majus acquiſiviſſe pondus, quam ſi priſtinam retinuiſſent ſubſtantiam (6). Alterum incommodum, quod paſſa eſt, fuerat dolor urens in latere ſiniſtro, dextro ſi incumbebat, quianne ab adhæſione provenerit illo in latere in utero, & à pravo uteri ſitu, an vero quod hic fœtus in una hæſitaverit tubarum, in ſeqq. dilucidabimus, quamvis non videatur abſonum, tantam molem induratam, ſi etiam in utero extiterit, præcipue ſi uterus male erat locatus, illud latus, quo adhærebat, vi ponderis aliquo modo deorſum traxiſſe, ſicque ejuſmodi ſenſum dolorificum excitaſſe. Tandem in latere ſiniſtro ſæpius torminibus, flatulentiisque vexabatur, quoniam vel tuba vel uterus una cum hac mole in illud latus propendens inteſtina compreſſit, unde ejuſmodi incommoda excitata eſſe videntur. Reſtitat adhuc ſingulare illud phæ

hiſtoriæ ſubdubitant, fabuliſque annumerant, dum è contrario noſter caſus, qui in multis cum iſta convenit, certiſſimus.

(6) Juxta Phyſicos: Quo quid durius, eo denſius, pondera autem corporum ſunt, ut denſitas, & variant, prout denſitates variant. vid. Teichmayer. Phyſ. Exper. p. 85.

phænomenon ſenſus nempe rupturæ,ab exhibito pulviſculo, referente Rever. D. Paſtore, ſubſecutus, quoniam autem neque inſpectio anatomica,neque literæ tam Excell. D. Præſidi quam nobis traditæ ſingularem quendam effectum patefecerunt, hinc de illius certitudine ambigo, judiciumque meum ſuſpendo: Obiter tamen notamus Excell. D. D. NEBEL. *in Diſſert. all. de Extr. Fœt. H. ex uter. p. 34.* ſimilem ferme caſum in medium proferre.

§. VI.

Merito hic diſquiſitioni ſubjiciendum problema, *utrum noſter fœtus in utero, an vero in Tuba Fallopiana conceptus fuerit?* Primum declaravere ſectores & apertionis cadaveris ſpectatores, quoniam vero poſtmodum duos adhuc ediderat infantes, hoc reſtitante in viſceribus maternis, multi Celeberr. Viri ſuſpicati ſunt, annon potius in Tuba hæſitaverit, præcipuè quoniam nullus accuratus Anatomicus ſectioni interfuit, ſicque ſitus à Chirurgis, quod tamen præfiſcine dixiſſe velim, facile falſus aſſignari, & non tam ſollicite obſervari potuit. Neque immerito! Fuiſſe enim in Tubis (1) ut & aliis corporis partibus (2) fœtus conceptos generatosque, autores teſtantur. Et

D   una

(1) vid. ABRAH. CYPRIANI Epiſt. ad THOM. MILLINGTON, qui fœtum Hum. mortuum poſt XXI. menſes à prima imprægnatione ex Tuba uteri dextra feliciſſime extraxit, matre ſalva, & poſtmodum adhuc bis pariente. Conf. ELSHOLZ. *Epiſt. de Concept. Tubar.* Eph. N. C. I. 4. & 5. Append. p. 74. Act. Erud. MDCCI. p. 82. Act. Acad. Reg. Sc. MDCCII. p. 277. 398. Act. Angl. num. 47. quamvis Auctor ultimæ obſervationis VASALLUS neget conceptionem in Tuba, ſed in utero ſecundo factam, Graafiumque cum aliis deceptum fuiſſe. Conf. RIOLAN. Anthropogr. L. II. c. 35. MARQUARD. Empir. Pract.

(2) Uti in abdominis, Ventriculi &c. cavo, vid. SALMUTH Cent. I. obſ. 64. Cent. III. obſ. 94. Eph. N. C. I. obſ. 110. II. 7. obſ. 10. & 237. Journ. des Sçav. MDCLXIX. febr. ex MAURICEAU Tr. des Malad. des Femmes Groſs. Conf. HILD. Cent. I. obſ. 64. LAUR. STRAUSS. de

Fœt.

una tuba obſtructa per alteram ovulum impraegnatum utero immitti, ibi incrementum capere, ac tandem maturum infantem in lucem facillime poſſe prodire, quivis facile poteſt comprehendere: Sic quoque hunc fœtum in una Tubarum hæſitaſſe, altera aperta remanente, & ita per illam ſecunda & tertia vice ovulum impraegnatum, in uterum devolutum, ibi nutritum & tandem fœtum editum fuiſſe, non ſine ratione autumant, præcipue ſi addis iſtud, quod Chirurgus poſtmodum transſcripſit: Ich befande gleich / daß ſich die Kugel nicht völlig in der matrice befunden / jedoch iſt ein dünnes Häutlein um die völlige Kugel geweſen / daß ich doch der völligen Meinung bin / daß es von groſſer Ausdehnung der Kugel / und denen noch 2. getragenen Kindern: Welches ſtarck auff die lincke Seiten getrieben geweſen / und den rechten Gang zur Geburth nicht verrichten können. In keinen beſondern Sack war es nicht gelegen ꝛc. rechter Seit war die Mutter noch zimlich / aber lincker Seit / wo die Kugel angehefftet war / da iſt alles wunderlich mit allerhand Drüßen und Maaſern zu ſehen geweſt. Literæ autem Paſtoris retulerunt: daß die matrix ſo klein geweſen / als bey einem Kind von 2. Jahren. Sic & huc referendum ſymptoma illud, dolor ſcil. urens in ſiniſtri lateris regione umbilicali, ut & tantum temporis ſpatium, quod in ventre materno extitit. Ex tuba enim, ſi ibi accre-

Fœt. Muſſipontan. p. 91. Pecul. Tr. de Fœt. extra uterum in abdomine genito Autore Deusingio. Bonet. Sepulch. L. III. ſ. 38. Obſ. 3. §. 9. 10. Obſ. 4. §. 8. De fœtu in Veſica Urinaria reperto vid Act. Lipſ. MDCCXVII. p 307. In Tumore Strumoſo fœminæ poſt obitum aperto invento, medii digiti longitudinem æquante Eph. N. C. II. 10. obſ. 56. Notæ quoque ſunt Hiſtoriæ Fœtus Aurelianenſis Ibid. I. 1. p. 255. Toloſani, cujus Hiſtoriam Baile operibus ſuis annexit. Conf. Hartsoecker Cont. Conj. Phyſ. p. 136. Act. Angl. Vol. VII. p. 137.

accreverit, & majorem in molem excreverit, minime potuiſſet in uterum devolvi, & in lucem, niſi adminiſtrata ſectione, protrahi, hinc ominabantur, ibi demum in ejusmodi oſſeam compagem ſecundinas degeneraſſe, nam ex utero tam tempore partus, quam poſtmodum conatibus naturæ vel ruptis ſecundinis vel illis incluſum fœtum, etiamſi uterus prave fuiſſet collocatus, attamen facilius & certius prodiiſſe. Neque concipi poſſe, conjiciebant, hunc globum in utero & ſimul duos infantes ſubſecutos tempore geſtationis ibi hoſpitatos fuiſſe. Quæ omnia & ſingula, etiamſi non parvi mihi videantur momenti, ſuſpicionemque de conceptione tubaria corroborent, in utero tamen hunc globum extitiſſe & per dies vitæ ibidem geſtatum fuiſſe, multi ſine ullo impedimento fieri potuiſſe & factum fuiſſe exiſtimarunt, quod enim ſpectat infantes annis ſubſecutis editos, nil impedire, ſibi perſuaſerunt, duos infantes ſimul peculiaribus ſuis tunicis involutos (3) poſſe in uno utero ſubſiſtere, quod non tantum ſuperfœtatio, de qua plurima evolvimus exempla (4), ſed & ſi illam negas (5), vel di-

(3) Non quidem negaverim gemellos plerumque uni Chorio & duplici Amnio incluſos eſſe, bene tamen monet Rommel. *naturam nulli regulæ certe ſeſe adſtringere*, vid. Eph. N. C. III. 7. & 8. p. 70.

(4) Vid. Infr. §. VIII.

(5) Uti noviſſime de la Motte in Diſſert. *ſur la Generation & ſur la Superfetation* auſus fuit, cujus ſummam vid. in Journ. des Sçav. MDCCXVIII. Mois Juill. p. 95. ſeq. Conf. Zacchiam L. I. 3. q. 3. n. 1. Jo. Valverdam Anat. L. III. c. 14. Augustin. de Civit. Dei c. 6. Sed his egregie reſpondet Viardel Obſ. de Part. L. I. c. 6. in fin. & affirmat una cum Forest. Schol. ad L. XXVIII. obſ. 45. Horst. de Cauſ. ſimilit. Laurent. Anat. L. VIII. q. 22. Plater. Prax. Med. T. III. L. II. c. 1. p. 473. Zach. l. c. Schott. Phyſ. Cur. L. III. c. 30. Vid. Vidius de Tuend. Valetud. L. XIV. c. 7. Foes. Not. ad Hipp. L. de Superfœtat. f. m. 114. Nec reticenda quæſtio ingenioſa, quam Casp. Bauhin. App. ad Rousset. de Part. Cæſar. movet: *Num mulieres, quæ*

diverſas ætates embryonum, ſic diverſam illorum magnitudinem objicias, quotidiana experientia de Gemellis teſtatur, qui uniusejusdemque ætatis, magnitudinisque exiſtunt, & tamen anguſtis hisce limitibus includuntur, niſi quod uterus paulo magis amplietur, utpote qui mirum in modum extendi poteſt, quod gravida noſtra non ſine ſummis moleſtiis experta eſt. Quoniam autem fœtus à primis ſpasmodicis conſtrictionibus propter ſitum uteri vitiatum & forſan imperitiam obſtetricis excerni non poterat, multo minus tempore ſecundi & tertii partus hi niſus quicquam valuerunt efficere, quo majorem globus acquiſivit ſoliditatem, quo diutius in utero extitit, quo magis exſiccatus, quo magis accretus uteroque impactus, imo natura laboris ſui hic fruſtra antea tentati memor, jam nil quicquam amplius ad illius expulſionem ſuſcepit, quibus accedit fœtus in globo lenta mors atque extinctio, hinc illius quoque motus, quos nonnulli requirunt, ceſſarunt. Tandem non parum contra conceptionem Tubariam pugnare, objiciunt, infantis magnitudo, quæ à maturo ad partum fœtu vix recedebat, & quod omnibus membris erat perfectus, non compreſſus, ſed naturalem habebat ſitum & figuram, quæ minime convenire cum fœtu Tubario, neque tubam in tantam molem poſſe expandi, neque ad hujus vegetationem ſufficiens largiri nutrimentum, perhibent (6).

Quod

quæ ſuperfœtare ſolent, vel plures quam duos fœtus generant, uterum bipartitum habeant?

(6) Placet hic ſubnectere judicium Anatomici Conſummatiſſimi D. D. SALZMANNI, *Patroni æternum Devenerandi*, de ejusmodi infantibus in Tubis conceptis dum in Diſſert. Suo ſub Præſidio habit. *de Utero Mul.* hæc leguntur verba: *Sed quales fuerunt fœtus illi? Sceletis quam Embryonibus ſimiliores, emaciati, exſucci atque exſangues, adeo ut totus Corpuſculi habitus ſatis indicaverit, iſtos non à matrice veluti benigna matre, ſed à noverca eſſe enutritos.*

Quod meum igitur qualecunque attinet judicium, certi quid hic determinare nequeo, quippe tota res valde incerta atque dubia & ſolum ex relatione Chirurgi atque Paſtoris pendet, cui quantum fidendum, uniuscujuscunque judicio relinquo.

§. VII.

Cauſæ quæ ad partum difficilem, & fœtus retentionem anſam præbent, diverſæ exiſtunt (1), quas tamen ſupra jam obiter tetegimus, hinc præcipuas paucis tantum repetamus. Dependent autem vel à matris, vel ipſius infantis, vel obſtetricantium vitio atque culpa. Si fœminæ nimis plethorico atque obeſo corporis habitu ſunt præditæ, difficile concipiunt, difficulterque pariunt (2); Si è contrario debiles ſunt, morboſæ, gibboſæ vel delicatulæ, quoque non ſine magno labore parere ſolent; Primiparas plerumque difficiliori partu eſſe obnoxias, obſtetricum quotidiana avtopſia teſtatur, & quidem vulgo vel nimis juniores, vel nimis annoſæ (3). Non parum tandem ad dyſto-

(1) Vid. Lang. Opp. Diſp. XLII. XLIII. Diſſert. Inaug Ann. current. Argent. habit. *de Dyſtockia*. Bonet. Sepulchret. L. III. S. 38. obſ. 7. Schol. 1. Diſſert. Excell. D. D. Nebel. *de Extractione Fœtus H. ex Utero.* §. 3. 4. 5. ſeq. Conſulantur Autores de Morb. Mul. Conf. Act. Hafn. Vol. III. obſ. 14.

(2) Vid. Forest. L. XXVIII. obſ. 74.

(3) Hoc ultimum nonnulli indurationi Juncturarum oſſium innominatorum adſcribunt, vid. Lang. l. c. Phyſiol. p. m. 252. conf. Eph. N. C. II. 7. p. 461. Pineum, Rovsset. Bauhin. Fernel. Riolan. Gorræum, Hildanum, Hoefferum &c. Negatur ab Illuſtr. Franc. à Frankenav Satyr. Med. Cont. VII. §. 2. It. Pareo L. de Generat. Hom. cap. 13. Barthol. A. R. Lib. IV. c. 16. Binninger c. II. obſ. 44. J. R. Salzmann. obſ. ann. 23. Jan. 1612. Nenter. Phyſiol p. 348. Ex quibus omnibus & ſingulis concludo fœtum noſtrum difficillime in lucem

ſtockiam confert prava partium generationi inſervientium conſtitutio, dum vel Scirrhoſæ excreſcentiæ, ulcera, membranæ &c. vel vaginam vel uterinum orificium occupant, vel prolapſus infelicem reddit partum: It. oſſis coccygis induratio, ſique nimis introrſum ſpectat (4), calculi veſicæ, dolores juſto diutius emanentes, langueſcentes, præmaturus aquarum effluxus ſicque viarum ſiccitas, uti & uteri perverſus ſitus (5), quando videlicet in pelvi prave locatus, per ejus oſtium diſtortum fœtus in lucem prodire nequit. Si enim pelvis nimis anguſta, non rotunda, ſed juxta utrumque latus nonnihil extenſa atque ovalis, vel etiam plana nimis eſt, uterus dextrorſum, ſiniſtrorſum, vel antrorſum propendet & ejus oſtium ad ſiniſtrum vel dextrum pelvis latus, vel etiam ad os ſacrum convertitur, & ab accumbente fœtu difficilius aperiri poteſt, præcipue ſi caput ejus majuſculum fuerit. Sic quoque embryo multum partum felicem retardare imo impedire valet, ſi male in utero collocatus, in Tuba vel ovario conceptus, ſi utero perrupto inteſtinis incumbit, ſi ejus membranæ juſto firmiores ut

---

cem prodire potuiſſe, præcipue poſtquam dolores ceſſarent, orificium uteri in ſtatum priſtinum ſeſe conſtringeret, fœtusque lente interiret, omnis ſpes ullius partus evanuit, ac nulla alia medela, quam ſectio paragr. ult. proponenda, ſupererat. Etſi enim proſtent exempla embryonum, quos per varias inſolitas vias provida natura expulit, vid. Eph. N. C. II. 2. p. 231. II. 8. obſ. 100. Schol. III. 4. obſ. 131. 5. & 6. obſ. 106. Tulp. L. IV. c. 39. 40. Hiſt. Acad. R. Sc. Tom. IV. p. m. 313. attamen illa plane ſunt ſingularia, & inter centum mulieres vix una de tanta felicitate ſibi gratulari poteſt, qualia contraria exempla leguntur apud Job. à Meckren. p. 387.

(4) Vid. Bonet. Sep. L. III. S. 38. obſ. 3. §. 12.

(5) Vid. Deventer de Art. Obſtetric. c. 27. Conf. ſingularem obſervationem, quam ex Sennerto allegavit Verduc. Chirurg. P. I. c. 36.

ut rumpi nequeant (6), ſi fœtus male conformatus (7), juſto grandior (8), debilis (9), morboſus (10) vel plane mortuus: Si funiculus collum circumdat, ſi cum mola fœtus geſtatur, ſi gemini æquali enixu ad partum properant (11), & quæ ſunt ſimilia. Obſtetricum denique imperitiam multum etiam ad partum difficilem contribuere, res eſt cuivis proh dolor! nota, & ſupra jam ſatis ſuperque demonſtravimus. Reſtat igitur cauſa, quæ noſtrum fœtum in ventre materno detinuit, quoniam autem de ejus ſitu minime ſumus certi atque convicti, B. L. vitio nobis non vertat, ſi denuo conjecturis inſiſtimus. Si in Tuba latitavit, res eſt confecta, ex tuba enim fœtum perfectum & omnibus membris abſolutum per ordinarias vias prodire poſſe, nemo niſi veſanus affirmabit. Si vero in utero hoſpitatus fuerit, tunc maxime veriſimile mihi videtur ſupra memorata cauſa de ſitu uteri vitiato, illumque nimis ſiniſtrorſum inclinaſſe, & ſic partum impediviſſe. Cæterum anne aquarum effluxus, non ſubſecuto infante, & denuo viæ reſiccatæ, utrum dolores intempeſtive mitigati, utrum membranæ juſto firmiores, aliæque cauſæ externæ, poſito quod in utero extiterit fœtus, moram non injecerint partui, non omnino à veritate ablu-

(6) Mauriceav. Obſ. 662.

(7) Vid. Schenck. Barthol. Tulp. Eph. N. C. paſſim. &c. præcipue autem Bonet. ſepulchr. L. III. S. 38. obſ. 6.

(8) Forest. L. XXVIII. obſ. 20.

(9) Eph. N. C. II. 1. obſ. 107.

(10) Hydropici vid. M. A. Severinum de Recond. Abſceſſ. Nat. p. m. 226. Eph. N C. I. 1. obſ. 42. Plures morbos in infantes utero adhuc incluſos à matre derivari poſſe vid. Jo. Mauric. Hoffmann. Diſqu. C. H. Anat. Pathol. Specim. X. p. 16.

(11) Fœtus gemellus, quorum alter ſuo capite alterius capiti inſiſtens impedimento fuit, quo minus neuter naſci potuerit vid. Eph. N. C. III. 4. obſ. 122.

ludit. Quia igitur natura, poſtquam omnem adhibuiſſet operam, hujus fœtus excluſionem promovere, ſicque ſcopum ſuum attingere non poterat, deſeruit labores, & reliquit hunc globum in corpore in loco minus ad actiones vitales neceſſario, hinc etiam mulier ſecum ſine ulla ſanitatis periclitatione geſtabat, imo ſine magno incommodo per totum reliquum vitæ curriculum, quippe neque ad ſanguificationem, neque ad ſanguinis circulationem, neque ad nutritionem, neque ad reſpirationem neque ad reliquas actiones hujus indurati globi tanquam rei plane alienæ opus habuit, & omnes actiones ad vitam neceſſarias, hoc globo non obſtante in corpore ſuo exſerere poterat, unde evenit, ut etiam mulier parum moleſtiæ ſentiret. Sicuti è contrario ſi ejusmodi indurationibus infeſtantur viſcera nobiliora, & ad ſuſtentationem vitæ ſumme neceſſaria, tunc non poteſt non fieri, quin morbi hydropici, tabifici, febres lentæ &c. preſſo ſequantur pede, donec tandem plerumque mors ſcenam claudat.

§. VIII.

Sed devolvor ad quæſtionem Pyrrhonicam: *anne videlicet hic fœtus tamdiu in viſceribus maternis hæſitaverit?* Hiſce autem parata eſt reſponſio, quod non tantum à tempore conceptionis, graviditatis, doloribus ad partum tendentibus, & ab induratione oſſea involucri ſigna poſſint depromi, utpote quod nonniſi longo temporis intervallo potuit in ejusmodi ſubſtantiam duram degenerare; ſed etiam ab ætate mulieris diſpaleſcere poteſt, quæ prope conficiebat centum annos, poſt finem autem ſeptimi ſeptenarii utplur. menſium fluxus & habilitas ad conceptionem ceſſat, unde quivis ſanæ mentis compos videbit, illam antea concepiſſe. Uti & illud dubium, utrum videl. antequam duo infantes in lucem fuerunt editi, an vero

de-

demum poſtea fuerit conceptus hicce fœtus, nullius eſt momenti, omnia enim ante ſecundam & tertiam impraegnationem ſigna graviditatis aderant, partus inſtabat, nil ſubſecutum, venter tumebat ut antea, quare primum in dubium vocitem? Si igitur gravida erat, nec fœtus edidit, remanſit ille in ventre materno, & quidem etiam per tempus geſtationis reliquorum infantum. Hunc etiam fœtum, & primum prognatum infantem pro uno eodemque venditare maximam redolet inſaniam, quippe non tantum fœtus per tantum temporis ſpatium in utero vivere nequiverat, ſed etiam tumor ventris, editis duobus infantibus non ſubſidebat, ſed in ſtatu priſtino una cum reliquis graviditatis ſignis permanſit. Si vero quis neget potuiſſe fieri impraegnationem fœtu in utero jam exiſtente, huic reſpondeo, vel fœtus noſter utero inhaeſerat vel tubae, ſi poſterius affirmat, nullam video rationem, quare non per alteram tubam apertam potuerit ovulum in ovario fœcundari, & in arvum naturae deportari, ſi prius defendit, eum relego ad ſuperfœtationem, quam tot comprobant exempla (1), & prioribus menſibus eam contingere, conceptionemque iterari poſſe, egregie demonſtravit HARDERUS (2), Plurimique alii Cordati Viri (3).

E §. IX.

(1) BORRICH. Act. Hafn. Vol. V. 31a. exempla recenſet, It. Eph. N. C. II. 7. obſ. 31. & 165. p. 319. Conf. LENTIL. Miſcellan. Med. P. III. p. 301. SCHENCK. SENNERT. DONAT. WOLF. Cent. XVI. Memorab. f. 987. Harßdörffer groſſer Schauplatz. Hiſt. 141. 24. BARTHOLIN. Cent. IV. hiſt. 14. ROUSSET. de Part. Caeſ. S. VI. c. 7. BRASSAVOL. Comm. ad V. aph. 38. FRANC. à FRANKENAU. Satyr. Med. Cont. XII. De Superfœtat. SALMUTH. Cent. III. obſ. 33. BONET. Sepulchr. L. III. 37. obſ. 6.

(2) Eph. N. C. II. 2. obſ. 185. p. 410. ADR. SPIGELIUS. Fabric. Corp. H. L. VIII. c. 23. exiſtimat, os uteri gravidis hiare, tantoque magis, quo viciniores ſunt partui, cui tamen opinioni ſubſcribere nequeo.

(3) SENNERT. SPERLING. de Format. Fœt. p. 79. ZACCHIAS, BAUHIN. ad ROUSSET. &c.

§. IX.

Progredior itaque ad fœtum ipſum, qui ferme partum maturum tam magnitudine quam reliqua figura repreſentabat, omnia membra erant abſoluta, ſitus naturalis, ſicque in hiſce omnibus nil reperiebatur ſingulare, niſi quod funiculus umbilicalis ſpatio quatuor circiter digitorum ab umbilico diſruptus fuit, quod anne rudi Globi tractationi & apertioni Chirurgorum ſit adſcribendum, an vero tractu temporis friabilis factus, ſicque ſponte ruptus fuerit, ambigo, & ut verum fatear, prius valde veriſimile mihi videtur, quippe exacte illo in loco, ubi ex umbilico emergit, & verſus poſteriora vergit, globus diſciſſus fuit, & frequenti ejus apertione & demonſtratione, facile dilacerari potuit; quid quod ex ipſis literis Reverendi D. Paſtoris loci ad me datis innotuit, funiculum ibi parietibus involucri adhæſiſſe, & ab inciſoribus ſeparatum fuiſſe, ex qua ſeparatione forte dilaceratio prognata. In globo enim ruptum fuiſſe, dubitationem mihi injicit totius fœtus bonus habitus, nullibi inventum putrilaginoſum, nullibi flaccidum, funiculus itaque ſolus, quamvis totus eſſet exſuccus, & aridiuſculus, non tamen adeo erat friabilis, ut ſponte abrumperet. Neque fœtus in utero ſuis volutationibus & calcitrationibus illum difregit, quia vix loco ſe movere poterat, & ſi factum fuiſſet; quod tamen captum humanum ſuperat, neceſſario maxima hæmorrhagia ſubſecuta fuiſſet, quod tamen in ſectione ſecus repertum. Quamvis hoc quoque non negaverim, quoniam nullus amplius liquor per iſta vaſa vehebatur, illa exſiccata à leviſſima externa violentia lædi potuiſſe.

§. X.

Fœtum intra ampliſſimum hocce temporis ſpatium mortuum fuiſſe, quis dubitat? Non quidem negaverim, poſſe fœtum

tum ultra ordinarium geſtationis terminum in ſuo ergaſtulo aliquamdiu ſervari vivum, aſt per ſemi ferme ſeclum, ut in noſtro contigit fœtu, nec ratio nec experientia ſuadet. Antequam vero ad cauſas progrediar, quæſtio eſt diſcutienda, *quo tempore noſter fœtus fuerit defunctus?* utpote quæ exinde eo melius innoteſcunt. Ante partus legitimum tempus in utero interiiſſe nulla proſtant indicia, ſed potius mater manifeſtos embryonis motus ſæpius ſenſit, hinc vel in partu à conſtrictionibus forſitan ſpasmodicis continentis jugulatus fuit, vel ſubſequentibus demum temporibus è vivis fuit ereptus, & quidem non propter reſpirationis defectum, quem nonnulli, ſed falſo accuſant, multo minus flammulæ vitalis in utero extinctionem (1), cujus tanquam non entis nullæ ſunt affectiones, niſi per metaphoram intelligas principium agens vitale, animam puta immaterialem; quæ tamen non extinguitur, ſed ſolummodo à ſuo corpore ſeparatur, neque meconii retentionem neque putrefactionem liquoris amnii, neque ſolum Alimenti defectum pro genuinis cauſis agnoſco (2): Sed potius ſtati partus temporis transgreſſionem, & fœtus diuturnam retentionem in anguſtis carceribus in cauſa fuiſſe reputo, quod profecto plane aliquid extraordinarium erat, quicquid autem in Corpore Hum. fit contra ordinarium naturæ curſum, illud utplur. ſumme periculoſum, & corpus tenellum Embryonis facillime lædere vivacitateque privare poteſt. Ad hoc non parum quoque contulit degeneratio & induratio membranarum, quamvis enim non negaverim, placentam totam non fuiſſe induratam, hoc tamen avtopſia docuit, illam partem, quæ verſus

(1) vid. Eph. N. C. II. 2. *obſ.* 90. *Schol.*

(2) Conf. Lang. *Opp. Med. Phyſiolog.* p. 252. 253.

ſus fœtum ſpectabat, omnino occalluiſſe, etſi non tantam duritiem acquiſiverit, uti reliqua circumferentia, & vaſa umbilicalia omnino obliterata atque clauſa fuiſſe, unde ſanguinis circulus à fœtu ad matrem & vice verſa ſenſim ſenſimque impeditus, alimonia ſubtracta, ſanguinis refluxus tandem totaliter cohibitus, neceſſario lentam mortem intulit. Poſſet quidem objici à continuo arteriarum impulſu, vaſa non potuiſſe occaleſcere, ſed ipſarum arteriarum oſſificatio, quæ ſæpiſſime contingit, Scirrhi in partibus arteriis ſcatentibus, & ſimilia contrarium ſatis ſuperque teſtantur, de quibus tamen infra pluribus agemus. Denique multum etiam ad interitum noſtri tenelli contulit aquarum Amnii defectus, deficit autem hoc liquamen vel ſtatim ab initio vel tractu temporis vel ruptis ſecundinis effluit, vel per poros tranſudat, vel ſpiſſeſcit. Quamvis igitur nulla in globo obſervari poterat fiſſura, attamen partus tempore multas effluxiſſe ex muliebribus aquas ex literis Chirurgi nuper ad ad Excell. D. PRÆSIDEM datis innotuit, hinc hoc quoque nutrimento ſubtracto fœtus non potuit non mortem cum vita commutare (4).

§. XI.

Quod vero maxime notatu & admiratione dignum eſt in noſtro puſillo, in eo conſiſtit, quod tamdiu & quidem per XLVI. annos incolumis ac ſine ullo putredinis ſigno conſervatus fuerit. Poſſunt quidem in locis ſiccis corpora exſiccari, atque ſic diu putredo arceri, omnes enim fermentationes & putrefactiones fiunt in liquido, & ſic per aquam & in aqua. Hinc Hyemali tempore, ubi corpora animalium conglacian-tur, diu à putredine conſervantur, nam in omni fermentatione & putrefactione aqua diſſolvit illa principia, quæ mutuam actio-

(4) Conf, PECHLIN. *Obſ.* L. I. 29.

actionem, & reactionem præſtant, uno verbo, principia fermentationis (1), Nam

Tabe fluunt carnes, corrodunt omnia vermes,
Sic Species hominis fit putrefacta cinis (2).

Sic dantur etiam peculiari virtute prædita loca, in quibus corpora ſatis diu incorrupta manent, ut Toloſæ in fratrum minorum cœnobio in loco ſubterraneo ſepulti per DC. annos à putredine non corripiuntur (3). Sic cerebri medulla mollis & non fœtens in craniis poſt LXX. circiter annos è puteo Dominicanorum Caſtrenſium eruta (4). Talia exempla hinc inde plura proſtant, repertorum ſcilicet in tumulis incorruptorum. Sic in Hammoniorum Libiæque regione arenarum ſyrtes ventorum turbine ſublatæ incautos viatores obruunt, unde horum cadavera à flagrante ſolis æſtu torrentur, exareſcunt, & ſub titulo mumiæ ad nos transportantur (5). Sic æſtivo tempore patibulo ſuſpenſi à ſole exſiccantur, & diu intacti pendent. Sic Cadavera ad uſum medicum (6), & fumo carnes animalium exſiccantur, quod omnibus mulierculis notum. Verum enim vero non tantum adultorum cadavera mediante ſole, igne (7), & locorum natura-

(1) Vid. TEICHMEYER *Phyſ. Experim.* p. 244. Conf. COMENII *Diſquiſ. d Calor & Frigor. Nat.* p. 64.

(2) B. EUGEN. *Jun. Epiſc. Tolet. in Eleg. de morte* v. 13.

(3) BARTHOLIN. *Hiſt. Anat. Cent.* I. *obſ.* 62. circa fin. Conf. JO. HENR. à PFLAUMERN *Mercur. Ital.* p. 49.

(4) BORELL. *Cent.* II. *Obſ.* 36. p. 133. ſeq.

(5) SCHROEDER. *Pharm. Med. Chym.* Lib. V. claſſ. I. p. 833. LANG. *Opp. Lect. de Mater Med.* p. 434. CAMERAR. *Hor. Succiſiv.* c. 70. OLEAR. Kunſtkammer. p. 71. HAPPEL. *Relat. Cur.* A. 1. p. 702.

(6) CROLL. *Baſil Chym.* p. 358. LANG. l. c. SCHROED. Ibid.

(7) Uti Americanorum & Virginienſum cadavera Regia ſiccantur. vid. *Hiſt. Antip.* P. I. p. 170 ex navigat. RICHARD. GREINVILLE, It. p. 183. ex navig. SMITHI.

li ſiccitate exſucci conſervantur, ſed quoque infantes in utero materno ſceletorum inſtar reperiuntur, quod ſæpiſſime triſtis proh dolor! edocet experientia (8), magna enim vis eſt lenti aſt diuturni caloris animalis, à quo ſucceſſu temporis ejusmodi ſceleta uterina in oſſeas etiam ſtatuas transformari poſſunt (9), præcipue ſi mater ſicci & ſtrictioris eſt habitus corporis, vel ſi vinolenta, ſpirituoſisque aſſueta liquoribus, vel ſi alio quocunque modo, alimonia fœtui ſubtrahitur, vel aquæ deficiunt & nimis cito effluunt. Non autem ſola ſpontanea ſiccatio cadaverum à putrefactione præcavet, ſed poſſunt etiam ſervari condimentis (10), ac Liquoribus Balſamicis (11), Spirituoſis, aro-

(8) Bartholin. *Cent.* I *obſ.* 12. It. in animalibus. Ibid. *Cent.* II. *obſ.* 2. *Eph.* N. C. II. 7. *obſ.* 20. Conf. Mumiam iſtam Leporinam Eph. N. C. l. c. p. 45. It. Excell. D. Rommelii *Diſcurſ. Phyſ. Med. de Fœt. Lepor.* qui egregie demonſtrat: *quomodo etiam citra putredinis fœtorem utero materno bene valente embrya exareſcant.* Conf. *Miſcell.* N. C. I. 1. *obſ.* 1. *Schol.* 9. & 10. *obſ.* 162. III. 7. & 8. *obſ.* 24. Pechlin. L. I. *obſ.* 28. Hildan. *Cent.* II. *obſ.* 52.

(9) Vid. Eph. N. C. II. 7. p. 45.

(10) Sic Reges Peruvianorum pinguedine arboris cujuſdam odoriferæ condiuntur, cujus tanta eſt virtus, ut cadaver imbutum corrumpi non permittat. vid. Diſſert. M. Christ. Hoffmann. *de Pollinctur. Antiquit.* *1669. habit.* §. 16. Ita quoque Auguſtus in Ægyptum veniens corpora Alexandri M. & Ptolomæi multis ante annis in ſepulchris condita, ita ſervata conſpexit, ut extarent adhuc cutis, & omnia membra vid. Georg. Paschii *Invent. Nov. Antiqu.* p. 37. ſeq. Conf. Eph. N. C. II. 8. obſ. 137. p. 297.

(11) Quibus affinis eſt liquor ille mirandus, cui Tulliolæ, Ciceronis filiæ, corpus illæſum innatavit. Pflaumer l. c. p. 310. Cujus corpus per 1500. vel 1700. annos incorruptum eſt inventum teſte Coel. Rodigin. L. III. *Ant. Lect.* c. 15. 23. Quamvis relationi huic vix fidem adhibeat Casp. Sagittarius, Tulliolæ cadaver in cineres crematum fuiſſe, firmiſſime arbitratus.

aromaticis, ſalinis (12) &c. quæ diſſolutiones partium impediunt, vel liquidum ad putredinem inclinans tempeſtive à reliquis terreſtribus partibus ſeparant. Sic Anatomiæ peritis nota eſt famoſa iſta balſamatio BILSIANA, quam tamen nonnulli in dubium vocarunt. Merito quoque hic commemorandæ mihi veniunt GABRIELIS CLAUDERI, NIC. STENONIS, ut & *Anatomici Amſtelod. Conſummatiſſimi* RUYSCHII, qui ultimus Cadavera liquore & arte balſamandi tam nitida ſervat, ut color atque conſiſtentia naturalis cutis muſculorumque viſui & tactui ſeſe exhibeant. Neque reticendus liquor quidam balſamicus, reſinoſus, ſuavemque odorem ſpirans, quem poſſidet Excell. D.D. SALZMANNUS, qui etiam egregie putredini reſiſtit. Huc quoque eſt referenda Pollinctura Veterum atque Recentiorum (13), ſi videl. cum vel ſine exenteratione, putredinis & putoris amoliendi gratia, cadavera humana condiuntur, quod penes noſtrates Magnatibus conſuetum eſt, in nonnullis autem regionibus cuivis condiri fas eſt (14), ita ut in Egypto nemo moriebatur,

(12) Uti ſal mirabile GLAUBERI, de quo judicium vid. BORRICH. *Epiſt. ad* THOM. BARTHOLIN. 89. *Cent.* III. p. 385. Huc etiam omnia ſalia ſunt referenda Conf. PARACELS. L. III. *de Conſerv. Rer.* f. m. 15. quamvis KIRCHER. *Oedip. Ægypt.* T. III. *Synt.* 13. c. 3. §. 2. p. 398. neget, ſalia corpora conſervare, ſed potius diſſolvere. Conf. Diſſ. GERBER. De Condit. Mort. Theſ. 14. Neque nitrum eſt omittendum vid. HERODOT. L. II. c. 86. p. 120. ſeq. Conf. *Diſſ. alleg.* HOFFM. §. 13. VESLING. *Epiſt. Poſth.* 39. p. 151.

(13) De hac pecul. vid. Diſſert. D. D. ANDR. RIVIN. It. HOFFMANNI *modo alleg.* GOTHOFR. GERBERI. *Diſſ. Inaug. De Conditur. Mortuor.* 1712. *Francof. ad Viadr. habit.* Conf. GRYPHIUM *de Mum. Vratilav.* JOACH. STRUPPIUM *de Mum. Ægypt.* PHIL. CAMERAR. *Hor. ſucciſ. Cent.* I. cap. 14.

(14) Sic Chilenſes omnia cadavera inhumata per menſes aliquot Herbis aromaticis involuta adverſus putredinem aſſervant. Barlæus *de Reb. geſt.*

tur, cujus funus quocunque modo non condiretur, P.ſſasphalto viliſſimo ſaltem (15). Sic & Nix corpora ad ſatis longum temporis ſpatium à diſſolutione præſervat, quam ob rem BARTHOLINUS corporum in Grœnlandiæ parte, Spizberga, ſepultorum incorruptionem nivium ſali, putredinem inhibenti, in univerſum adſcribit (16), quam tamen rationem pro genuina venditare non audeo. Tandem ſi corpora ab aeris attactu præſervantur, quoque illibata permanent, omnes enim effervescentiæ, fermentationes, putrefactiones &c. unice fere ab aëre dependent, hinc in vitris per Antliam Pnevmaticam exſuctis & epiſtomio clauſis poſſunt conſervari fructus, alias fermentationibus obnoxii, item & flores, Carnes &c. ſine ulla alteratione (17). Quare olim Perſis ſolenne erat, ut, priusquam corpora mortuorum humaſſent, cera oblinirent (18), ne ſcilic. ab aëre, aqua aliisque externis injuriis tam cito corrumperentur. Ita & Inſulæ Coreæ incolæ mortuos triennio domi inſepultos pictatis loculis includunt (19), quod & Sinenſium quidam in morte parentum ſuorum faciunt (20). Ita quoque inſecta varia ſuccino

geſt. ſub Mauric. p. 271. Conf. ROCHEFORT. *de Inſul. Antill.* P. II. p. 262. ALEX. *de* RHODES *Hiſt. Tunquin.* L. I. c. 21. p. 64. COTOVIC. Itin. c. 8. p. 153.

(15) Vid. BELLON. L. II. obſ. c. 47.

(16) L. *de Uſu Niv.* c. 11. & c. 6. STURM. *Phyſic. Elect.* p. m. 613.

(17) TEICHMEYER. l. c. p. 156. Conf. Excell. D. D. WEDEL. Dec. V. Exerc. VI.

(18) Poſt. CICERON. L. I. *Tuſc.* STRABO obſervavit L. 15. p. 505. inquiens: Θάπ]ουσι ϡ κηρῷ περιπλάσαντες τὰ σώματα. Ita Æthiopes, teſte Herodoto L. III. mortuos ſuos jam arefactos gypſo induxêre.

(19) NEUHOF. *Deſcript. Sinæ* c. 18. p. 403.

(20) Ibid. c. 5. p. 283. Conf. Linum Asbeſtinum, quo olim corpora magnatum ſervabant integra & incorrupta vid. *Eph.* N. C. II. 2. p. 113.

cino incruſtata (21) reperiuntur, quæ propter denegatum aëris acceſſum nunquam corruptioni ſunt obnoxia, ad cujus imitationem ductu Exc. D. D. Henningeri, nunc beate defuncti, maſſa quædam reſinoſa ex maſtiche & Terebinthina conficitur, huicque inſecta impacta ab omni putrilagine diutiſſime præſervari queunt. Hoc ultimum aëris videl. denegatum aditum in cauſa quoque fuiſſe reputo, quod noſter grandævus fœtus tamdiu incorruptus imo parum immutatus ſubſtiterit in ſuo ergaſtulo, quoniam enim nullibi tam propter continentis ſive uteri ſive tubæ arctiſſimam clauſuram, quam propter involucri oſſificationem aër exterior libere accedere poterat, adeo præcipitem & vehementem corruptionem non ſubiit, & ſub hoc ſtatu ſatis longo tempore, internam ſuæ mixtionis penitiorem everſionem non eſt expertus, donec globo adaperto vix effera putredinis vis infringi & ſufflaminari poterat, quamvis clauſus per multos adhuc annos incolumis ſervari potuiſſet. Sic etiam molæ (22), aquæ peculiaribus folliculis & membranis inclu-

 ſæ

(21) Theodor. Kerkringius integra cadavera ſuccino circumfuſo condivit, quam ſolutionem ſuccini ille ſolo regimine ignis fieri aſſeverabat. Chinenſes per artem Chimicam ex pice & reſina arborum ſubſtantiam conficiunt ſuccino ſimillimam, teſte Martino Martinio in Atlante Sinico. vid. Morhof. *Polyhiſt. Litter.* Tom. II. L. II. P. II. c. 37. §. 3. Conf. Phil. Jac. Hartmann. *Hiſtor. Succin. Pruſſic.* It. Jo. Dan. Majoris *Tr. de Natalibus Succin. non Maritim.* It. Franc. *Satyr. Med. Cont.* I. §. 2.

(22) De harum natura & origine plura egregia habet. Ruysch. Obſ. Anat. Chir. obſ. 58. p. m. 74. Conf. Eph. N. C. II. 2. p. 397. Ros. Lentilii *Jatromnem.* P. I. c. 56. c. *Schol.* Lamswerd. *Hiſtor. Molar.* It. *Hiſt. Morb. Vratislav.* MDCXCIX. p. 115. conf. Corpus illud ovatum, quod loco fœtus perfecti partu rejectum eſt. *Eph.* N. C. II. 9. obſ. 58. Mola per quinquennium in Vagina uteri geſtata vid. Bonet. *Polyalth.* Tom. III. L. V. c. 24. Conf. Lentil. *Miſcell.* P. I. p. 272. per XV. an-

nos

ſæ (23), per longiſſimum tempus, imo nonnunquam placentæ & ſecundinæ incorruptæ (24) aliquamdiu in utero geſtari poſſunt, quæ tamen alias minimo aeris acceſſu putredine conſumuntur. Non parum denique ad hujus fœtus conſervationem contulit defectus Aquarum, cum enim humiditas ſufficiens, primarium inſtrumentum ſit inteſtini fermentativi, adeoque & putredinoſi motus; & quidem mediocri ſui abundantia, non modo magis præcipitem, ſed etiam magis ſubtilem hujus inteſtinæ agitationis effectum ſortiatur: Facile inde concluditur, quod defectus ipſius, quo major exiſtit, eo etiam ſegniorem, langvidiorem, atqne tardiorem hujusmodi corruptionem poſt ſeſe trahat. (25).

§. XII.

nos vid. Bonet. *Sepulchr.* L. III. S. 21. obſ. 57. §. 1. per Sedecim annos Hildan. Cent. V. obſ. 49. Septendecim. vid. Pareum L. 23. c. 34. per totam vitam Wedel. *Sem. Pathol.* c. 59.

(23) E. g. Hydrops Ovarii atque Tubarum, de quo notabiles Hiſtorias vid. in Nuckii *Adenograph* p. m. 84. Eph. N. C. II. 2. obſ. 95. Excell. D. Præsidis *Diſſert. ſiſt. Bigam Obſervat. Med.* cap. I. Saccatus Eph. N. C. II. 7. obſ. 141. II. 1. obſ. 183. 8. obſ. 233. Hydatides. Conf. Straus. *Pal. Med.* Maur. Cordeum *Commentar.* V. *in L. de morb. mulier.* Schenck. Obſ. L. III. Jo. Bapt. Cortes. p. II. *prax. Med. c. de Hydr.* Pechlin. Obſ. L. I. obſ. 19. Bonnet. *Sep.* L. III. S. 21. §. 4.

(24) Per unum & dimidium annum geſtatæ vid. Eph. N. C. II. 1. obſ. 31. Conf. 3. obſ. 117. *Act. Hafn.* Vol. II. obſ. 22. Theodor. Kerkring. Obſ. Anat. 30. Laz. River. Cent. II. obſ. 3. Conf. Eph. N. C. II. 1. obſ. 184. ubi tamen non ſine moleſtia, attamen ſine vitæ diſpendio ultra ſeſquimenſem retentæ. Nonnunquam magnam in molem excreſcunt, ſi in utero retinentur, uti animadvertit Ruysch. *Obſ. Anat. Chir.* 28. 58.

(25) Vid. Diſſert. Illuſtr. D. D. Stahlii *de Cancro.* p. 12.

§. XII.

Reſtitat denique involucrum, quo fœtus cingebatur, quod plane oſſeum ac quaſi corneum erat, non cartilagineum (1) (excepto illo in latere, quo utero adhæſerat) ſed in tota circumferentia inſtar cranii humani perfecte oſſificatum, & ubique parvis monticulis obſitum. Hic autem Globus nil aliud erat quam ſecundinarum moles, quæ conſiſtunt, uti ſupra innuimus, ex Chorio, Amnio & Placenta uterina, hæ membranæ in partu diſrumpuntur, fœtuque edito utplurimum una cum placenta ſponte ſequuntur, vel mediante funiculo umbilicali cui adhærent facili negotio ex utero extrahuntur, quam ob rem ſecundinarum nomen quoque adeptæ ſunt, quaſi eſſent ſecundus partus. Nonnunquam quædam etiam particula harum membranarum capiti infantis adhæret, quos infantes obſtetrices mire felices prædicant, hinc quoque titulum: Eines Glücks-Häubel imponunt (2). Hæ ſecundinæ quam maxime ad putrefactionem inclinant, & in mulieribus etiam ſaniſſimis, quamprimum ex utero prodierunt, ſpatio nonnullarum horarum expedito putreſcere conſpicimus (3), quare illarum etiam retentio, ſi ſemel miasmate putredinali ſunt inquinatæ, utplurimum lethalis. Chorion igitur & Amnion in noſtro ſubjecto degenerarunt in ſubſtantiam oſſeam, Placenta autem in parte convexa, qua utero adnata, retinebat ſubſtantiam ſuam ſpongioſam, concava vero fœtum reſpiciente in cartilaginem abiit. Externa cruenta membrana, quæ globum hinc inde tegebat, anne à Chorio, & quidem ejus exteriore lamella nondum oſſificata, utrum ab utero vel tuba

(1) Exemplum globuli cartilaginei in utero reperti vid. Eph. N. C. II. 1. p. 427. 437. Cartilagineo - oſſei p. 213.

(2) De Galea vel Pileolo infantum vid. pecul. Tr. DRELINCURT. It. DIEMERBROECK. Anat. L. I. c. 30.

(3) Vid. D. D. LENTILII. *Jatromnem.* p. 304.

hinc inde accreta, parum liquet, quoniam de loco, in quo globus hæſitabat, nil certi conſtat. Cæterum prominentiæ hinc inde in oſſe conſpicuæ juxta Excell. D. D. ZELLERUM nil aliud erant quam glandulæ ſecundinarum imprimis Amnii induratæ.

§. XIII.

Potuiſſe igitur membranas haſce & ſecundinas in oſſa tranſire, nullum eſt dubium, quippe molliſſima & fluidiſſima corpora in ſubſtantiam duriſſimam & ſolidiſſimam transformari queunt, quod in gemmis manifeſtum eſt (1). Uti & aquæ, ut ita loquar, petreficantes (2), non obſtante liquida ſua ſubſtantia, obvia quævis objecta, uti fide digni viri teſtantur, in lapideam, adeoque ſolidam ſubſtantiam, ſi non convertunt, lapideam tamen cruſtam iſtis inducunt (3): Ita nec mollis atque ex parte liquida fructuum arboreorum ſubſtantia obeſt, quo minus durum ſatis ac ſolidum oſſiculum intus generetur: imo in ipſis arborum fructibus, antequam matureſcant, duri iſtius interni nuclei corticis rudimentum, veluti gluten quoddam liqueſcens obſervatur (4). Idem fere contingit in microcosmo, ſic oſſa in Embryo-

(1) De vegetatione Lapidum prolixiſſime egit BAGLIV. *Opp. Med.* p. m. 497. ſeq. 593. 594. Conf. *Suppl. Act. Erud.* T. VI. p. 25. BERNH. PALISSY. *de Natur. Font. Metallor.* &c. ROB. BOYLE. *de Gemm.* NICOL. STENONEM *in Prodr. Libr. de ſolid. intra ſolid.* &c. HELMONT. THOM. SCHIRLEY *de Cauſ. Lapid.* JO. CONR. BRODBECK. *Diſſ. Siſt. Scrutinium Phyſiolog. Gemmarum.*

(2) De aquis lapidificis vid. *Act. Erud.* MDCCXIII. p. 440. Conf. Eph. N. C. II. 1. p. 367. De terra petreficante vid. *Jour. des Sçav.* MDCLXVI. Dec.

(3) Vid. MORHOF. *Polyhiſt.* Tom. II. L. II. P. II. c. 31. §. 5. p. m. 408. STURM. *Phyſic. Elect.* p. m. 536. 537.

(4) Vid. *Diſſert. Elegantiſſ. ſub. Præſid. D. D.* SCHEIDII Argent. 1687. *habit: De Duobus oſſiculis in Cerebr. Hum. repertis.* p. 3.

bryone quam maxime ſunt mollluſcula, donec tandem ſucceſſu temporis oſſeſcant, ſic plurimæ cartilagines mora temporis oſſeæ evadunt, imprimis in capite, uti os occipitis & maxillæ inferioris abunde declarant, imo membranæ, uti in oſſe frontis fontanella demonſtrat (5), item tendines in oſſa transmutantur, uti à BARTHOLINO (6) erudimur: Sic quoque nervi in oſſa faceſſunt, qualem hiſtoriam WEPFERUS (7) refert: Sic Teſtæ ovorum, antequam ad maturitatem pervenerunt, molles exiſtunt, qualia etiam ova incruſtata tam à mulieribus (8), quam ab aliis animalibus quadrupedibus (9) edita fuiſſe, autores teſtantur. Et quid ſentiendum de calculis? qui in omnibus fere tenerioris texturæ corporis partibus generantur (10), imo corpora mollia in calculos degenerant, uti exempla proſtant de integris hominibus (11), quorſum etiam meta-

 mor-

(5) Sic quoque perioſtium oſſeum obſervavit D. PEYERUS in Eph. N. C. II 7. obſ. 205.

(6) *De Diaph.* p. 69. PECHLIN. L. II. obſ. 40.

(7) *De Cicut. Aquat.* p. 88.

(8) BARTHOLIN. *Hiſt. Anat. Cent.* I. obſ. 4.

(9) De Cane oviparo vid. Eph. N. C. I. 2. obſ. 250.

(10) Vid. *Excell.* D. D. MEZGERI *Scrutinium* λιθογενεσίας §. 4. ſeq.

(11) Vid. BARTHOL. l. c. Cent. II. obſ. 100. AVENTINI *Annal. Bojor.* L. VII. De fœmina quadam Venetiis ex eſu pomi horrendis doloribus correpta, atque exinde 24. horarum ſpatio mortua, in lapidem valde durum converſa, qui effectus pomo venenato, quod comederat, tribuebatur. vid. ROB. BOYLE *de firmit.* § 73. De integris ſceletis, imo gigantum vel animalium brutorum vid. KIRCHER. *Mund. ſubterr.* L. VIII. Sect. II. c. 2. & 4. HAMEL. de *Corp. Affect.* L. I. c. 7. n. 7 Conf. *Diſp.* SPLEISSII *De Corn. & Oſſib. Foſſil. Conſtad.* Eph. N. C. II. 7. obſ. 234. De nido qui una cum pullis prope urbem Luneburgenſem in lapidem tranſiit, vid. ALBERT. MAGN. Tr. I. c. 7. ubi quoque horrenda

de

morphoſis uxoris Lothi ab aliquibus refertur, de fœtu petrefacto ſupra memorato (12), de Cerebro petrefacto (13), de glandula pineali lapidea (14), de Cranio petreo (15), de mola petrefacta

de integris civitatibus, exercituum turmis, lectu & auditu digna reperies. Similia vid. apud FALLOPIUM, RUCUM, PURCHAM, ACOSTAM, AGRICOLAM, PHILIPP. CAMERAR. *in deſcript. Ptolom. augment. ſive Occidentali Notit. Cent.* II. c. 20. It. ORTELIUM *in Deſcript. Ruſſiæ* de pecudum gregibus & armentis illico petrefactis. Quibus adde Jo. DANIEL. MAJOREM *Diſſert. de Cancris & Serpentibus petrefactis ad D.* PHIL. JAC. SACHSEN, *epiſtolicâ*, una cum hujus reſponſione: *De Miranda Lapidum Natura.* Conf. Eph. N. C. II. 1. obſ. 367. Probe tamen hic notandum, num ejusmodi naturæ producta, vel ſuapte Sponte hanc vel illam figuram affectent, & ſemper: an vero caſu aliquo ſuam conformationem & Conſiſtentiam reliquerint, aliamque affectarint. Hinc AGRICOLA *de Natur. Foſſil.* Lib. VII. hanc proponit regulam: *Cum natura lapides arborum ſimiles procreet, diligenter videndum eſt, an corticem, & medullam aliaque habeant. Quæ ſi abſunt, non ſtipites in lapides converſi ſunt, ſed natura fecit lapides, ſtipitum ſimillimos. Sic etiam lapides, ſecundum* LICETUM *Libr. de Anul. Antiquor. Cap. V. ſi non tantum externa lineamenta, ſed etiam figuram inteſtinorum exprimunt, animalia ſecundum ſe tota in lapides converſa ſunt, & præcipue in lapides ſalſos.* vid. *Diſſert.* SPLEISSII *mod. alleg.* p. 10.

(12) Vid. BARTHOL. l. c. It. ALBOS. HÆDUI *Deſcript. pecul.* SCHENK. L. IV. Obſ. SENNERT. L. IV. *Prax.* P. II. Sect. 4. c. 8. conf. §. V. not. 5.

(13) Eph. N. C. I. obſ. 26. & 130. BARTHOL. C. VI. *Hiſt. Anat.* 91. c. 3. *Epiſt. Med.* 8. PECHLIN. L. II. obſ. 41. ubi quoque ex Obſerv. CATTIERI exemplum meningis petrefactæ refertur.

(14) DIEMERBROECK Anat. L. III. c. 6. SCHUYL *Præf. in Tr. Carteſ. d. Hom.*

(15) BARTHOL. *Hiſt. Anat. Cent.* II. obſ. 100.

ᵭa (16), de Rene lapideo (17), Cyſtide Fellea lapidea (18), & oſſea (19), Veſica integra lapidefacta (20), Mammis ſaxeis (21), Liene lapidoſo (22), &c. Quid quod toto die in bobus, cervis (23) arterias oſſificare comperimus, quod etiam in hominibus (24) cumprimis ſenibus exemplo Celeberr. WEPFERI non admodum raro evenit. Ita quoque ſinus in Cerebro Falciformis totus oſſeus fuit deprehenſus (25), ut nil dicam de membrana cerebrum à cerebello dividente, quæ in nonnullis animalibus, ut canibus, vulpibus conſueto naturæ more oſſeſcit: Sic uterum induratum fuiſſe legimus (26), ſic valvulæ ſemilunares in corde interdum oſſeæ evadunt, uti & non raro in ſenibus primus & ſecundus Tracheæ annulus (27): Sic quoque oſſicula in Cerebro (28), in vaſis aliisque partibus p. n. generantur.

16) WEDEL *Semiol. Pathol.* c. 59.
17) JOH. DOLÆUS *Encyclop. Med.* L. III. c. 13.
18) FERNEL. 6. *de Part. Morb. & Sympt.* 5.
19) RHOD. Cent. III. obſ. 3.
20) BORELL. C. I. *Obſ. Phyſ. Med.* 5. Eph. N. C. 1. obſ. 27.
21) HEURNIUS. L. I. *M. M. ad prax.*
22) Vid. FOREST. conf. PAVVIUM Obſ. 5. Membrana Lienis Lapidoſa. PECHLIN. l. c.
23) Huc trahe os de corde Cervi Offic. de quo vid. RENODÆUM L. III. *de Mater. Med.* c. 19. JONSTON. *de Quadruped.* p. 57. Eph. N. C. II. 3. obſ. 38. RIEDLIN. *Lin. Med. Ann.* 2. p. 520.
24) WILLIS *Pharmac. Rat.* P. I. p. 163. conf. PECHLIN. L. II. obſ. 41. huc quoque aliquo modo referenda occalleſcentia Vaſorum. vid. DODONÆUM *in Not. ad cap.* III. BENIVENII.
25) Eph. N. C. II. 1. obſ. 127. Conf. 6. obſ. 71. BOTALL. Obſ. Anat. II. JOH. VAN HORNE, PECHLIN L. II. obſ. 40.
26) HARDER. *Apiar.* obſ. 51. Eph. N. C. I. 4. & 5. obſ. 57. Conf. HILDAN. Cent. III. obſ. 57. MANGETT. *Biblioth. Med.* Pr. T. III. f. 863.
27) Conf. PECHLIN. l. c.
28) Vid. *Diſſert. Excell. D. D.* SCHEID. *pecul. ſupr. cit.* UNZER L. I. *de Nephrit.* c. 5. HOLLER. *Schol.* in L. I. *de morb. int.* c. 48. KERKRING.

Spi-

tur (29). Sed quid porro immoror plerisque hiſce inſolitis, converto me potius ad ea, quæ quotidie in corpore humano fiunt, nempe ad callos (30), qui ex alimento extremitatum oſſium fractorum exſudantes beneficio caloris generantur ac paulatim in ipſo ſæpius oſſe ſolidiorem ſubſtantiam indurantur, oſſaque fracta ferruminant (31). Et ut propius ad ſcopum

Spicil. Anat. obſ. 35. Eph. N. C. II. 1. obſ. 131. &c. Calculos in Cerebro vid. Eph. N. C. II. 1. p. 332. conf. p. 76.

(29) Lapides cum oſſibus intra cor genitos vid. THOM. ERAST. in *Conſil. Scholzii*, Eph. N. C. II. 1. p. 336. PLATER. *de funct. læſ.* c. II. ZACUT. LUSIT. *Pr. Admirand.* L. II. c. 161. KERKRING. l. c. obſ. 78. HORST. L. IV. Tom. II. obſ. 47. PLATER. L. III. p. 636. PAW. Obſ. 5. WIERUS *de Præſtig. Dæmon.* L. IV. c. 16. Lapilli in pulmone reperti *Act. Erud.* MDCCXV. p. 462. per tuſſim rejecti Eph. N. C. II. 2. p. 378. ZACUT. LUSITAN. L. I. *Prax. Adm. Obſ.* 95. 96. De oſſiculo quod inter carnem muſcularem femoris bovini reperitur tanquam ſpecifico antodontalgico vid. *Excell. D. D.* LENTILII *Miſcell. Med.* P. II. p. 424. oſſiculum retro laryngem natum Eph. N. C. II. 2. p. 275. Arteriæ magnæ & Cæliacæ trunco oſſicula innata Eph. N. C. II. 1. p. 214. in Omento Ibid. p. 77. in Ventriculo Ibid. Duo lapilli in arteria circa uterum vid. ROS. LENTIL. *Jatromnem* p. 23. in Glandula Bronchiali **Breßlauiſche Natur-Geſchicht** MDCCXVII. Nov. p. 342. in utero *Journ. des Sçav.* MDCLXVI. Dec. In ventriculo Ibid.

(30) Vid. *Diſp. Inaug. Argent. 1681. habit. de Callo à* NIC. ANTON. FLACHIO.

(31) In illa fractura ubi pars oſſis auffertur, quod ſæpius in vulneribus ſclopetorum contingit, jactura oſſis ad miraculum interdum ſuccreſcente ſufficienti callo reſarcitur; quod non tantum trepanatio ad oculum demonſtrat, ſed etiam tot obſervationes teſtantur. Sic GREGR. HORST. *Obſerv. Med.* P. II. L. IV. obſ. 10. miræ fracturæ femoris exemplum prodit: *fuiſſe nimirum Iuveni murario femoris partem inſignem trium digitorum tranſverſorum longitudine, à Chirurgo poſt fracturam duplicem extractam; quod tamen femur, ſingulari naturæ miraculo ita fuerit reſtitutum, ut nonſolum non claudicaret poſt conſolidationem, ſed etiam, quid huic*

pum accedamus, nonne omnes & ſingulæ partes molles, præcipue autem glandulæ ejusmodi indurationi, quæ parum ab oſſea ſubſtantia recedit, ſunt obnoxiæ? unde tot Scirrhi Hepatis, Lienis, Matricis, Meſenterii, Pancreatis, Mammarum, Omenti, aliarumque partium, quæ à nulla alia cauſa oriuntur, quam ab extravaſatione ſeu reſtagnatione humorum ſpiſſeſcentium, exhalantibus tenuiſſimis portionibus, & relicto albo terreſtri, cujus fibræ (32) ſenſim condenſantur. Sic ante aliquod tempus

G Ar-

huic femori in longitudine nihil quicquam deceſſerit, ſed perfecte curatum fuerit. Lindanus quoque in ſua Phyſiologia *de puero ſexenni* exemplum refert, *qui ſpatio 4. pollicum ſubſtantiam oſſis deperdiderat, quod ſpatium ſenſim callo repletum, & oſſa invicem unita fuêre.* Quale analogum à Diemerbroeckio in adulto recenſetur: *Molitor*, inquit, *quidam è ſua mola decidens tibiam cum fiſtula in medio confregit, tanta cum violentia, ut ſuperior pars carnem perforans in ipſam duram terram vi adigeretur, atque non ſolum carne, verum etiam perioſtio privaretur; ſenex quidam Chirurgus in arte ſua experientiſſimus, qui olim famoſæ obſidioni Oſtendæ interfuerat, ſuaſit iſtius oſſis perioſtio circiter ad duorum digitorum latitudinem penitus denudati ablationem: mox conſentientibus cæteris Chirurgis dictum factum, & ſecunda religatione os illud ſubtili ſerra amputatum fuit: tunc dictus Chirurgus crus ad priſtinam longitudinem rurſus extendit, & ſic in lignea Theca æqualiter depoſuit, vulnus quotidie ſine cruris commotione inſpiciendo; atque ſic ex utroque oſſis fine paulatim ſuccreſcens callus tandem coibat, ac ſenſim in oſſeam duritiem firmabatur ita ut crus priſtinam longitudinem retineret, & ubi os ablatum eſſet, vix videri poſſet. Conſ.* Bonet. *Medic. Sept. Collat.* L. I. ſect. 3. c. 14. 16. 18. Eph. N. C. II. 2. obſ. 184. Sic majorem oſſis frontis partem ablatam, & in ejus locum ſuccretum Callum vid. Wolfii *Obſ. Chir. Med.* p. 41. Sed ſæpius etiam natura deficiente contrarium evenit, vid. Amman. *Conſil. de Juſt. Med.* L. V. P. II. S. I. c. 1. p. 354. & callus quidem generatur, ſed non ſufficiens neque oſſa conjunguntur, hinc nova inſequitur articulatio vid. *Excell. D. D.* Salzmanni *Diſſ. de Articulat. Analog.* c. v. §. 5. p. 26.

(32) Vid. Eph. N. C. II. 7. obſ. 30. hæ fibræ ſanguinis, de quo legendus

Argentorati vidi ruſticum, qui in regione tonſillæ ſiniſtræ ſcirrhum eximiæ magnitudinis geſtabat, totumque collum cum mala illo in latere occupat, ut etiam ſuffocationem minatus ſit. Huc merito etiam referendi calli manuum, pedum, vel in aliis corporis partibus, qui vulgo: Schwielen appellantur, & nil aliud ſunt, quam cuticula indurata à frequenti labore (33), itinere aliove denſior reddita. Sed plura hic enarrare ſuperſedebo, quippe allata partim jam ſufficiunt ad confirmandam oſſificationem partium mollium, partim peculiaris Diſſertatio de hoc Themate ſub Præſidio Viri Excell. D. D. SALZMANNI, uti mihi relatum, ſub prelis ſudat.

§. XIV.

Cauſæ quæ ad talem indurationem anſam præbent variæ accuſantur (1). Sic illi, qui de fœtu Muſſipontano ſcripſerunt, acriter inter ſe de ejus petrefactione dimicarunt, & ultimum refugium atque aſylum erat vis quædam Lapidifica. Hippocrates calculi generationem non aliter fieri putavit, quam quod ſedimentum miſta pituita veluti gluten ſeſe habeat. Neoterici recurrunt ad ſtagnationem in renibus ſanguinis, & hinc ſubnata hujus viſceris corruptione ulceroſa, ex quo ulcere lympha γλιχρὰ glutinoſa exſudat, & accedente ſalſugine primum in lenteſcentiam mucidam, mox in tophaceam cruſtam & ſucceſſive in talem duritiem convertitur (2). Sicuti etiam in regno mi-

dus *Illuſtr.* BOYLE P. III. *Hiſt. ſang. Hum.* in ipſa productione oſſium, illorum ſtamina maxime conficiunt; pars vero oleoſa ab illa ſeparata, gluten illud, quod in interſtitiis fibrarum & ſtaminum oſſium exiſtit, illaque conjungit, nec non medullarem ſubſtantiam conſtituit. vid. *Diſp. D.* ADOLPHI *de Spina Ventoſa.* §. 8.

(33) Vid. PECHLIN. *Obſerv. Phyſ. Med.* L. II. obſ. 43. L. III. obſ. 9.

(1) Conf. Diſp. *Excell. D. D.* MEZGERI *ſupr. alleg.* §. 13. ſeq.

(2) Exempla emictæ Urinæ materiæ mucilaginoſæ, quæ in matula calcu-lum

minerali ſuccum quendam, ſeu Spiritum petrificantem in generatione lapidum aut induratione rerum petrefactarum, auctorem conſtituunt, ſimili prorſus ratione ſuccum quoque ejuſmodi oſſificationis partium cauſam eſſe pronunciant, qui in animalium corporibus ſoliditatis tum naturalis nonnullarum partium, tum corporum, præter naturæ conſuetum morem in corpore imprimis humano, genitorum ſit autor: Sic ſi ſuccus talis oſſificus, qui in oſſium nutrimentum converti debuiſſet forſan à via ſua aberrat, & portio quædam in partes molles devenit, convertitur ibi & in ſolidam, quæ oſſibus ſolennis eſt, ſubſtantiam agglutinatur (3). Alii ſoliditatem partium à calore, alii à frigore, alii denique à partium reſiccatione derivant. Quicquid ſit, corpus durum eſt id, quod ex partibus craſſioribus, ad motum minus aptis, diviſioni difficillime cedentibus, firmiori nexu inter ſe cohærentibus conſtat, (4) Quoniam

lum ex tempore generavit, vid. Eph. N. C. III. 4. obſ. 64. *Act. Hafn.* Vol. III. obſ. 70.

(3) Quid ſit oſſium nutrimentum, & unde fluat diſceptant Phyſiologi, nonnulli peculiarem ſuccum oſſificum ſtatuunt, qui ad cæteras corporis partes nutriendas ineptus, uti Autor ſupr. cit. *Diſſert. de Callo* §. 13. p. 10. It. *Excell. D. D.* SCHEID. in Eruditiſſ. Diſſ. *de Duobus Oſſic. in Cerebr. H. repertis.* Q. 1. p. 4. ſeq. quod nonnulli probant glutine ex oſſibus fractis ſtillante, quod ſecundum illorum ſententiam ſupponit proventum non aliunde, quam ex nervis, quas partes tenent CHARLETON, ENTIUS, COLE, GLISSONIUS, qui etiam argumenta ſua ab atrophia partium depromunt. Alii vero experimentis demonſtrant oſſa æque ac alias partes ab arteriolis nutriri, licet ſub diverſa proportione ac quantitate, de quibus CLOPTON HAVERS *Oſteolog. Nov.* c. I. p. 89. Venulas elegantiſſimè LEEWENHOEKIUS in *Tranſact. Philoſ.* n. 186. per os tibiæ bovium diſperſas exhibuit. Conf. *Diſp. alleg. de Spin. Ventoſ.* p. 9. PECHLIN. L. II. obſ. 39. Cæterum modum oſſificationis egregie deſcripſit PITCARN. *in Element. Med. Phyſ. Mathem.* L. I. c. 5. §. 81. 82.

(4) Vid. TEICHMEYER *Phyſ. Exper.* p. 81.

niam igitur fœtus male erat collocatus, & tunicæ, quibus involutus erat, forſan juſto robuſtiores & propter liquidi defectum à calore nativo exſiccatæ fuere (5), facillime iſtæ in ejusmodi duritiem progreſſu temporis tranſire atque partes crasſiores fibroſæque oſſis in modum indurari potuerunt. Placenta autem, quoniam pars ejus quo utero adhærebat retinuit ſubſtantiam priſtinam vaſculoſam, continuo illam ſecundinarum partem irroravit & irrigavit, cui adnata erat, hinc etiam in tantam duritiem uti reliquus globi ambitus totus exſuccus, non evaſit, ſed cartilagineus ſubſtitit (6). Depravatam inſuper imaginationem hic in cauſa fuiſſe (7), mihi non videtur, quamvis enim ſollicite inquiſiverim, nihil tamen reſcire potui, ſufficiant ergo ſupra allegatæ cauſæ ad tale productum ſatis ſuperque idoneæ.

§. XV.

Decidamus adhuc quæſtionem, quæ forſan nonnullis ſupervacanea videri poſſet, *An ſcil. hic fœtus ſalvari & ſuperſtite matre felix vivusque in lucem produci, an vero poſtmodum ad præcavenda ea, quæ à fœtu mortuo metuenda ſunt, ex ventre materno extrahi potuiſſet?* quod hoc ſpectat problema, denuo in mentem ſunt revocanda, quæ ſupra propoſuimus, nempe an in Tuba, an vero

(5) Quod non tantum ſæpiſſime contingit, ſed fortaſſe in tam profecta ætate, in qua mulier noſtra conceperat, ovula durioris eſſe ſubſtantiæ judicioſe conjiciebat Vir *Excell.* D. D. KECKIUS, *Conſiliarius atque Archiater Sereniſſ. Principis Oettingens. Patronus ſummopere Colendus.*

(6) Dum hæc typis imprimuntur, Excell. D. D. ZELLERUS, Patronus Venerandus, mihi refert, ſe ulteriori indagatione hanc etiam partem oſſificatam inveniſſe.

(7) Ejusmodi obſervationem habet PECHLINUS L. I. obſ. 28. cujus judicium ita ſonat: *Sane ex omnibus indiciis*, inquit, *colligere licet, jam tum ad terrorem habitusque cadaveroſi ſpectaculum lente interiiſſe hunc fœtum, & raro naturæ conatu in liquore illo ſuo, velut Balſamo, merſum perduraſſe, averſo jam etiam per tam vehementem animi paſſionem à nutritione ejus ſanguine materno, conſtrictis, quod metus terroris que proprium eſt, venis,*

vero in utero conceptus fuerit noſter infans? Quoad primam conceptionem nullam video aliam medelam, quam partum Cæſareum, deſperatum profecto conamen, quod tamen non ſemper infeliciter ceſſit, & non tantum Cypriani ſingularis obſervatio ſupra citata, ſed plura hinc inde exempla teſtantur (1). Non enim quævis gravida tam felix eſt, ut ejusmodi fœtum, qui per vias ordinarias egredi nequit, vel fruſtulatim excernat ſine ullo ſanitatis detrimento, vel uti noſtra usque ad XCIV. vitæ annum ſecum geſtet. Quanta enim mala talis fœtus ultra debitum geſtationis terminum in utero remanens, mortuus, imo putridus infelici matri affert, triſtis proh dolor! teſtatur experientia, hinc omnis nervus eo intendendus ut fœtui vivo juſto tempore via paretur, vel ſi interit in clauſtris maternis ejus cadaver ex corpore ſano eliminetur, ad evitanda graviſſima ſymptomata. Si vero fœtus noſter in utero extitit, tunc facilius ex ergaſtulo ſuo deliberari potuiſſet, dum videl. perita & cauta obſtetrix, præſentibus ſufficientibus imminentis partus indiciis, effuſis aquis, & deprehenſo ſitu uteri vitiato, parturientem demiſſo capite & reliquo corpore nonnihil elevato transverſim lecto ſuperimpoſuiſſet, manusque probe inunctæ digitos, & quidem unum poſt alterum in uteri orificium blande immiſiſſet, illudque ſenſim diſtendiſſet, donec totam manum in uteri cavitatem transferre potuiſſet, & ſic fœtum probe comprehenſum caute extraxiſſet (2). Quoniam autem videtur, fiſſuram in involucro per quam aquæ effluxere, nimis fuiſſe

 par-

(1) Conf. *Act. Erud.* MDCXCIII. p. 229. VERDUC. *Chirurg.* P. I. c. 36. BARTHOLIN. *Hiſt. An.* Cent. II. obſ. 8. circa fin. FIÆNUM *Chirurg.* Tr. VIII. c. 2. p. 116. ſeq. AQUAPEND PFIZER, JUNCKEN, HILDAN. BLANCARD. ROUSSET. CORNARIUM, ROONHAUSEN &c. Contrarium tuentur PARÆUS, MAURICEAU &c. & funeſtam ceſſiſſe operationem teſtantur GUILLEMAU, ROLFINCK. Diſſ. An. p. 182.

(2) Vid. Diſſert. Cel. D. D. NEBELII De Extractione Fœtus Hum. ex Utero. §. 13.

parvam, quippe poſtmodum nullum omnino ejus veſtigium apparuit, hinc, illam ulterius provide ampliare & ita fœtus exitum promovere debuiſſet. Poſtquam vero, doloribus ceſſantibus, fœtuque mortuo, ſpes ullius ſubſequentis partus evanuit, felicem prædico noſtram mulierem, quod non obſtante hoc cadavere, quod continuo ſecum geſtabat, qualitercunque ſana atque vegeta ad tale ſenium pervenerit. Felicesque prædico omnes illos, quibus hoc inſolitum naturæ miraculum videre contigit; ac magnæ poſt mortem huic fœminæ debentur grates, quod ipſa ſeſe cultro anatomico, ac jucundo curioſiorum ſpectaculo propriis petitionibus ſubjecerit. Hæc Muliercula exemplo ſit plebi ſuperſtitioſæ, tantopere, neſcio qua ſtupiditate inductæ, ut ab ejusmodi ſectionibus abhorreant, ac impediant perſcrutationem frequentiorem naturæ phænomenorum, qua multa adhuc abſcondita detegi poſſent, aſt hæc ſunt pia deſideria & ſurdo narratur fabula.

EXPLICATIO FIGURARUM.

Fig. I. Exhibetur Involucrum Oſſeum.

A. *Pars pro Cartilaginea habita, ab Excell. D. D* ZELLERO *vero quoq; oſſea reperta, quæ carni ſquamoſæ ſeu Placentæ adnata atque contigua erat.*

B. B. B. C. C. G. *Membranæ plus minus cruentæ, quæ globum hinc inde cingebant.*

D. D. D. D. *Fiſſuræ & Inciſiones ſecuri factæ.*

E. E. E. E. E. *Ipſa Involucri oſſificata ſubſtantia, multis parvulis prominentis conſpicua.*

F. *Contuſio atque conquaſſatio á rudi tractatione orta, ubi quoque membranæ craſſiores ſemiputridæ conſpiciuntur.*

Fig. II. Ipſe Fœtus diductis hemispheriis ſeſe ſiſtit.

A. A. A. *Involucrum, quo adhuc fœtus ex parte tectus.*

B. *Fœtus ad partum maturus, in ſitu ſuo ordinario.*

C. *Cavea, à manu dextra impreſſa; hic in conſpectum veniunt:*

α. *Naſus depreſſus, atque* β. *Oſculum, compreſſum quidem, non vero apertum uti in figura falſo depictum.*

γ. *Oculus clauſus & denique in latere* δ. *Auricula.*

D. D. *Brachia, quorum dextræ manus pollex duas phalanges candidas ac cute denudatas exhibet. Neque omittendum, brachium dextrum ſiniſtrum magnitudine ſuperaſſe.*

E. *Genu prominens.*

F. F. *Funiculus umbilicalis diſruptus, & quidem ea pars, quæ umbilico adhæret:*

G. G. *Altera portio, involucro annexa.*

H. *Pectus elatum.*

I. *Inciſio in latere ſiniſtro, ubi ſubſtantia carnis rubeſcens quidem, ſed parum ſucculenta & carni fumatæ non multum abſimilis comparuit.*

Fig. III. Biga Coſtularum, ex latere ſiniſtro extractarum, naturalis ſubſtantiæ, coloris ac magnitudinis.

A. A. *Earum proceſſus & connexio cum vertebris.*

B. B. *Connexio cum ſterno.*

Gratulor ORTE tibi, magnis de Patribus orte,
Herculeos auſus dirigat alta TRIAS!

Pauca hæc Nobiliſſimo ac Doctiſſimo Domino Canditato, fautori atque amico ſuo, apponere voluit
J. A. M. BELL.

MEin Freund/ es zog Sein Geiſt/ ſo wie die muntre Bienen/
Aus Blumen kluger Schrifft der Weißheit ſüſſen Safft/
Daher um Seine Schläff die ſchönſte Lorbeer grünen/
Ruhm aber und Verdienſt an Seinem Glücke ſchafft.
Ich wünſche daß Ihm nun/ nach ſo viel Fleiß und Mühe/
Nach dieſer Gallen-Koſt der Liebes Zucker blühe.

Hiſce Nobiliſſimo Domino Candidato, Amico ſuo æſtumatiſſimo de feliciter emenſis Studiorum ſtadiis gratulari, eorum opimam meſſem ex animo vovere, ſuique memoriam commendare voluit
SCHMALCALDER I. U. Stud.

GRatulor egregios, hodie quos ſumis, honores,
Maſcula quos virtus, quos ſacra Muſa dedit:
Fac, ut mox Sancto Socies Tibi fœdere ſponſam:
Fortunæ rurſus debita vota feram.

Hiſce Nobiliſſimo Domino Candidato ſummos in Medicina honores meritiſſime capeſſenti applaudit, eique felicia quæque apprecatur
JOH. PHILIPP HONOLD, Kircho-Teccenſis.

EXhauſto ſtudii quam cernere ſuave labore
Præmia, quæ, Fautor, contulit hæcce dies
Perpetuo conſtans hæc ſit mutatio, nunquam
Ut poſſit Studii pœnituiſſe Tui.

Ita egregiis Nobiliſſimi Domini Reſpondentis profectibus applaudit
Opponens,
JOH. GOTTL. MOEGLING,
Med. Stud.

ACcipe Muſarum Fili nunc præmia digna,
Quæ Tibi ſedulitas tradere magna ſtudet,
In medica arte Tibi dum ſummos præbet honores
Et Cathedram tandem ſcandere laude juvat.

Pauca hæc Doctiſſimo Domino Candidato, Amico ſuo ſuaviſſimo in memoriam apponere voluit ejuſdem ſervus.
C. G.

Fig. I.

Fig. III.

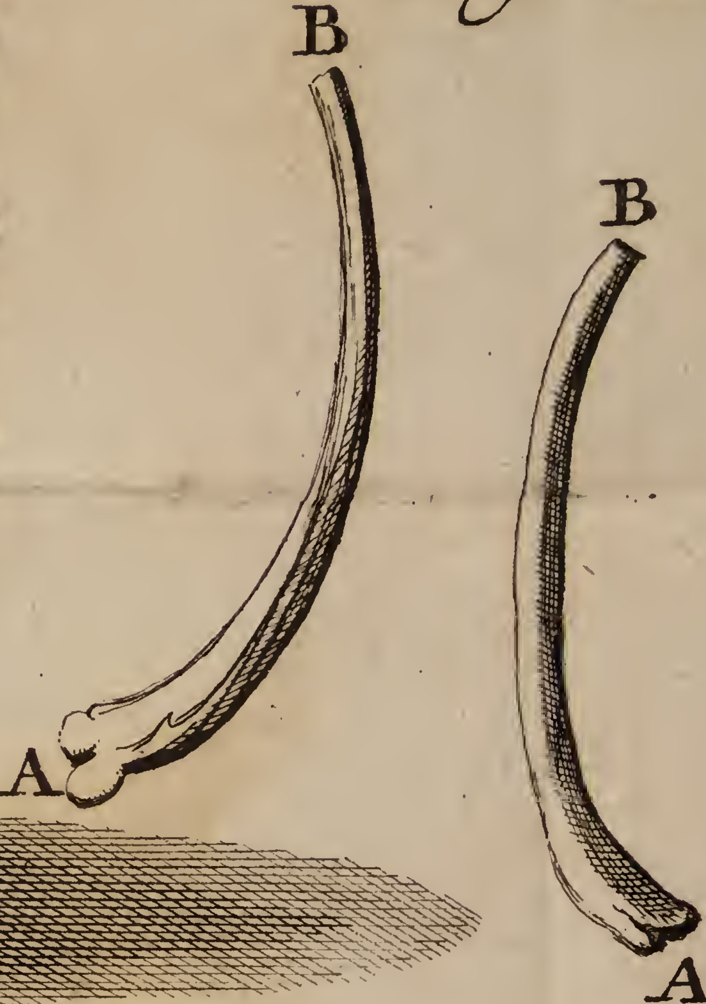

Fig. II.

